

Finansutskottets betänkande 2021/22:FiU14

Ett förenklat upphandlingsregelverk

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om ändringar i lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, lagen om upphandling av koncessioner, lagen om medbestämmande i arbetslivet och lagen om vissa kommunala befogenheter.

Regeringen föreslår ett förenklat regelverk för offentliga upphandlingar under EU:s tröskelvärden enligt lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Det nya regelverket föreslås även omfatta upphandlingar av sociala tjänster och andra särskilda tjänster och s.k. B-tjänster. Det nuvarande regelverket i ovannämnda lagar ska enligt förslaget ersättas med två nya kapitel i respektive lag: ett för annonspliktiga upphandlingar och ett för direktupphandlingar. Upphandlande myndigheter och enheter ska inte behöva efterannonsera upphandlingar under vissa belopp. Förslaget omfattar även lagen om upphandling av koncessioner. Vissa följdändringar och andra ändringar i upphandlingslagarna görs också i övriga kapitel. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2022.

Vidare föreslår utskottet ett tillkännagivande till regeringen. Enligt utskottet bör regeringen utvärdera lagstiftningen om offentlig upphandling och se över möjligheterna att öka förutsättningarna för små företag och ideella aktörer att delta i upphandlingar och vinna upphandlingskontrakt i syfte att säkra deras möjligheter att delta i upphandlingar. Utskottets förslag i denna del tar sin utgångspunkt i två motioner.

I betänkandet finns två reservationer (C, V) och ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:5 Ett förenklat upphandlingsregelverk.

Sju yrkanden i tre följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet5

 Ärendet och dess beredning.....5

 Bakgrund5

Utskottets överväganden.....7

 Ett förenklat upphandlingsregelverk7

 Utvärdering av lagstiftningen om offentlig upphandling avseende
 små företag och idéburna aktörer 19

 Öka möjligheterna för små företag att delta i offentliga
 upphandlingar21

Reservationer22

 1. Ett förenklat upphandlingsregelverk, punkt 1 (V)22

 2. Öka möjligheterna för små företag att delta i offentliga
 upphandlingar, punkt 3 (C).....23

Särskilda yttranden25

 Utvärdering av lagstiftningen om offentlig upphandling avseende
 små företag och idéburna aktörer, punkt 2 (SD).....25

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag26

 Propositionen26

 Följdmotionerna26

Bilaga 2

Regeringens lagförslag28

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Ett förenklat upphandlingsregelverk

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,
2. lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,
3. lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
4. lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
5. lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet,
6. lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:5 punkterna 1–6 och avslår motion

2021/22:4029 av Ulla Andersson m.fl. (V) yrkandena 1–4.

Reservation 1 (V)

2. Utvärdering av lagstiftningen om offentlig upphandling avseende små företag och idéburna aktörer

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör utvärdera lagstiftningen om offentlig upphandling och se över möjligheterna att öka förutsättningarna för små företag och ideella aktörer att delta i upphandlingar och vinna upphandlingskontrakt i syfte att säkra deras möjligheter att delta i upphandlingar och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4224 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) och

2021/22:4231 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 2.

3. Öka möjligheterna för små företag att delta i offentliga upphandlingar

Riksdagen avslår motion

2021/22:4231 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation 2 (C)

Stockholm den 11 november 2021

På finansutskottets vägnar

Åsa Westlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Åsa Westlund (S), Elisabeth Svantesson (M), Gunilla Carlsson (S), Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Adnan Dibrani (S), Martin Ådahl (C), Ulla Andersson (V), Jan Ericson (M), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Jakob Forssmed (KD), Björn Wiechel (S), Mats Persson (L), Charlotte Quensel (SD), Karolina Skog (MP) och Magdalena Schröder (M).

Stockholm den 11 november 2021

På finansutskottets vägnar

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2021/22:5 Ett förenklat upphandlingsregelverk. Regeringen föreslår ett förenklat regelverk för offentliga upphandlingar under EU:s tröskelvärden enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna respektive lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Det nya regelverket föreslås även omfatta upphandlingar av sociala tjänster och andra särskilda tjänster och s.k. B-tjänster. Det nuvarande regelverket i ovannämnda lagar ska enligt förslaget ersättas med två nya kapitel i respektive lag: ett för annonspliktiga upphandlingar och ett för direktupphandlingar. Regeringen föreslår även att upphandlande myndigheter och enheter inte ska behöva efterannonsera upphandlingar under vissa belopp. Det förslaget föreslås även omfatta lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.

Regeringen föreslår vidare vissa följdändringar och andra ändringar i upphandlingslagarnas övriga kapitel. Slutligen föreslås även vissa mindre ändringar i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet och lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2022.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslaget har granskats av Lagrådet.

Tre motioner har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Bakgrund

Regeringen beslutade i juni 2017 att ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. göra en översyn av de bestämmelser i upphandlingslagarna som reglerar upphandlingar under EU:s tröskelvärden i syfte att göra regelverket enklare och flexiblere. Utredaren skulle också överväga vilka åtgärder som kan vidtas för att minska antalet överprövningsmål och föreslå bestämmelser om ansökningsavgift och processkostnadsansvar i överprövningsmål och överväga om sådana bestämmelser bör införas i upphandlingslagarna (dir. 2017:69). Utredningen, som tog namnet Utredningen om vissa förenklade upphandlingsregler (Förenklingsutredningen), överlämnade i juni 2018 betänkandet Möjligt, tillåtet och tillgängligt – förslag till enklare och flexiblere upphandlingsregler och vissa regler om överprövningsmål (SOU 2018:44).

I propositionen behandlas Förenklingsutredningens förslag om förenklingar av det icke-direktivstyrda regelverket för upphandlingar. I propositionen behandlas också förslagen om ändringar av bestämmelserna om efterannonsering.

Riksdagen har i ett tillkännagivande till regeringen anfört att krav vid offentlig upphandling ska genomsyras av enkla, tydliga och likvärdiga villkor oavsett företagens storlek och företagsform (bet. 2017/18:FiU34 punkt 3, rskr. 2017/18:168). Regeringen har i sina årliga redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen redogjort för vilka åtgärder regeringen hittills har vidtagit med anledning av detta tillkännagivande (skr. 2018/19:75, skr. 2019/20:75 och skr. 2020/21:75). Genom propositionens förslag anser regeringen att riksdagens tillkännagivande är tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Utskottets överväganden

Ett förenklat upphandlingsregelverk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet som innebär att regelverket för offentliga upphandlingar under EU:s tröskelvärden förenklas. Det nya regelverket omfattar även upphandlingar av sociala tjänster och andra särskilda tjänster och s.k. B-tjänster. Det nuvarande regelverket i ovannämnda lagar ersätts med två nya kapitel i respektive lag: ett för annonspliktiga upphandlingar och ett för direktupphandlingar. Upphandlande myndigheter och enheter ska inte behöva efterannonsera upphandlingar under vissa belopp, vilket även omfattar lagen om upphandling av koncessioner.

Jämför reservation 1 (V).

Propositionen

Ett förenklat upphandlingsregelverk

Icke-direktivstyrda upphandlingar bör även fortsättningsvis vara reglerade i lag

Regeringen bedömer att de icke-direktivstyrda upphandlingarna inte bör vara oreglerade utan även fortsättningsvis bör regleras i lag.

Ett enkelt och flexibelt regelverk med ramar och nödvändiga skyddsregler

Regeringen bedömer att regelverket för icke-direktivstyrda upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet bör göras enklare till både utformning och innehåll. Regelverket bör utgå från de grundläggande unionsrättsliga principerna för upphandling och bara innehålla de bestämmelser som är nödvändiga för att ge dels ramar för de upphandlande myndigheterna och enheterna, dels skydd åt leverantörerna. I övrigt bör regelverket lämna ett stort utrymme åt de upphandlande myndigheterna och enheterna att själva utforma förfarandet i varje upphandling. Regelverket för icke-direktivstyrda upphandlingar enligt lagen om upphandling av koncessioner bör enligt regeringen inte ändras.

Icke-direktivstyrda upphandlingar ska regleras i särskilda kapitel i befintliga upphandlingslagar

Regeringen föreslår att den nuvarande regleringen om icke-direktivstyrd upphandling i 19 kap. lagen om offentlig upphandling, 19 kap. lagen om upphandling inom försörjningssektorerna och 15 kap. lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ersättas med två nya kapitel i respektive lag: ett för annonspliktiga upphandlingar och ett för direktupphandlingar.

Sociala tjänster och andra särskilda tjänster ska upphandlas enligt regelverket för icke-direktivstyrda upphandlingar

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet ska upphandla enligt det icke-direktivstyrda regelverket när det gäller annonspliktiga upphandlingar av sociala tjänster och andra särskilda tjänster enligt lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna samt B-tjänster enligt lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Bilaga 2 a till lagen om offentlig upphandling ska utgå och de tjänster som anges där ska flyttas över till bilaga 2. Vissa rättelser ska göras i bilaga 2 till både lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna. Särskilda krav på tekniska specifikationer och en skyldighet att meddela Europeiska kommissionen ska gälla när ett kontrakt tilldelas för sådana upphandlingar av B-tjänster vars värde uppgår till minst tillämpligt tröskelvärde. Regeringen bedömer att de särskilda krav som gäller för upphandlingar av sociala tjänster och andra särskilda tjänster bör regleras i anslutning till relevanta bestämmelser i regelverket för de icke-direktivstyrda upphandlingarna. Det bör inte införas en skyldighet att ange tekniska specifikationer vid upphandling av sociala tjänster och andra särskilda tjänster.

De nya regelverkens tillämpningsområde

Regeringen föreslår att det ska framgå av en inledande bestämmelse i de nya regelverken för icke-direktivstyrda upphandlingar och direktupphandlingar när respektive kapitel ska tillämpas. Det direktivstyrda regelverkets bestämmelser om tillämpningsområde, definitioner och undantag ska gälla även för icke-direktivstyrda upphandlingar och direktupphandlingar.

*Beräkning av en upphandlings värde***Samma regler ska gälla för direktivstyrda och icke-direktivstyrda upphandlingar**

Regeringen föreslår att de direktivstyrda bestämmelserna om tröskelvärden och beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling ska tillämpas även för icke-direktivstyrda upphandlingar. En bestämmelse om att en upphandling inte får delas upp i avsikt att kringgå bestämmelserna för annonspliktiga upphandlingar på det icke-direktivstyrda området ska tas in i kapitlet om tröskelvärden och beräkning av en upphandlings värde i respektive upphandlingslag.

Självständiga separata operativa enheters rätt att direktupphandla

Regeringen föreslår att om en upphandlande myndighet eller enhet är indelad i separata operativa enheter, ska värdet av en upphandling få uppskattas särskilt för en självständig sådan enhet när enheten avgör om den får genomföra upphandlingen genom direktupphandling.

Det nya regelverket för annonspliktig icke-direktivstyrd upphandling

Principer för upphandling

Regeringen föreslår att de grundläggande unionsrättsliga principerna om icke-diskriminering, likabehandling, öppenhet, proportionalitet och ömsesidigt erkännande även fortsättningsvis ska gälla för annonspliktig upphandling under EU:s tröskelvärden. En bestämmelse om att miljöhänsyn samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn bör beaktas vid upphandling om upphandlingens art motiverar detta, ska tas in i det icke-direktivstyrda regelverket i lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna. Enligt regeringen bör det icke-direktivstyrda regelverket inte innehålla någon bestämmelse om att en upphandling inte får utformas i syfte att undanta den från lagens tillämpningsområde eller i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt.

Upphandlingsförfarandet

Regeringen bedömer att det inte behövs några särskilda bestämmelser om att en upphandlande myndighet eller enhet är fri att utforma förfarandet vid en upphandling eller att använda sig av olika metoder för upphandling

Annonsering

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet genom en anbudsinfordran ska informera om sin avsikt att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. En anbudsinfordran ska göras genom en annons om upphandling eller en förhandsannons. Skyldigheten att efterannonsera resultatet av en upphandling och att publicera annonser i registrerade annonsdatabaser, ska gälla samtliga annonspliktiga upphandlingar enligt det nya regelverket. Regeringen ska få meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser.

Upphandlingsdokumenten

Regeringen föreslår att upphandlingsdokumenten ska innehålla följande uppgifter:

- hur förfarandet ska genomföras
- vilka krav som en anbudssökande eller anbudsgivare ska uppfylla för att få delta i upphandlingen
- vilka minimikrav som ett anbud ska uppfylla
- vilka tilldelningskriterier som ska användas och deras viktning eller prioritetsordning

- vilka kommersiella villkor och andra särskilda villkor som ska gälla vid fullgörande av kontraktet.

Upphandlingsdokumenten ska även innehålla de uppgifter i övrigt som är relevanta. En upphandlande myndighet eller enhet ska ge fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till upphandlingsdokumenten från den dag då annonsen publiceras eller, om dokumenten tillkommer i ett senare skede i upphandlingsprocessen, så snart som möjligt.

Reserverad upphandling

Regeringen föreslår att upphandlingsdirektivens bestämmelser om möjligheten att vid upphandling av vissa sociala tjänster och andra särskilda tjänster reservera upphandlingen för vissa organisationer ska genomföras fullt ut i lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna. En definition av begreppet CPV-kod ska tas in i lagarna.

Nödvändiga förfarandebestämmelser

Anbud i grupp och återopande av andra företags kapacitet

Regeringen föreslår att en grupp av leverantörer ska få delta i en upphandling. En upphandlande myndighet eller enhet får inte ställa upp villkor om att en sådan grupp ska ha en viss juridisk form för att få lämna en anbudsansökan eller ett anbud. Myndigheten eller enheten får dock begära att gruppen ska ha en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett tillfredsställande sätt. En leverantör ska när det gäller ett visst kontrakt vid behov få återopa andra företags kapacitet. Leverantören ska i sådant fall visa att den kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

Kommunikation vid en upphandling

Regeringen föreslår att förfarandet vid en upphandling ska vara skriftligt. Muntlig kommunikation får användas som ett komplement om den upphandlande myndigheten eller enheten bedömer att det är lämpligt. Om muntlig kommunikation används ska myndigheten eller enheten dokumentera alla muntligt lämnade uppgifter som är av betydelse för upphandlingen.

Tidsfrister

Regeringen föreslår att anbudssökande och anbudsgivare ska ges skälig tid att lämna in anbudsansökningar eller anbud. En upphandlande myndighet eller enhet ska på begäran av en leverantör lämna kompletterande upplysningar om upphandlingsdokumenten senast sex dagar före angiven sista dag för anbud, förutsatt att upplysningarna har begärts i god tid. Samma tidsfrist gäller om myndigheten eller enheten på eget initiativ vill lämna kompletterande upplysningar om innehållet i dokumenten. Upplysningarna ska lämnas skriftligen på ett sådant sätt att alla leverantörer som deltar eller önskar delta i upphandlingen får del av dem. Om myndigheten eller enheten inte har lämnat

kompletterande upplysningar inom den angivna tidsfristen, eller om väsentliga ändringar har gjorts i upphandlingsdokumenten, ska fristen för att lämna in anbud förlängas så att alla leverantörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

Dialog och förhandling i en upphandling

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet ska få ha en dialog med en eller flera leverantörer i en pågående upphandling. Med dialog avses ett informationsutbyte mellan en upphandlande myndighet eller enhet och en leverantör. En dialog får omfatta rättelser av fel, förtydliganden och kompletteringar av anbudet eller andra handlingar som leverantören har lämnat in. Om myndigheten eller enheten tillåter en leverantör att rätta, förtydliga eller komplettera ska övriga leverantörer ges motsvarande möjlighet. En upphandlande myndighet eller enhet ska också få förhandla med en leverantör om alla aspekter av upphandlingsdokumenten, förutom minimikrav och tilldelningskriterier, och alla aspekter av anbudet eller andra handlingar som har lämnats in av leverantören.

Uteslutning av leverantörer

Regeringen föreslår att en leverantör även fortsättningsvis ska få uteslutas från att delta i en icke-direktivstyrd upphandling i enlighet med de direktivstyrda uteslutningsgrunderna. En leverantör ska också få uteslutas om den på andra grunder som anges i upphandlingsdokumenten anses olämplig att delta i upphandlingen. En upphandlande myndighet eller enhet ska, innan den beslutar att utesluta en leverantör, ge leverantören tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över de omständigheter som utgör skäl för uteslutning. Regeringen bedömer att det inte bör föreskrivas en skyldighet för upphandlande myndigheter och enheter att utesluta leverantörer på grund av bristande lämplighet.

Onormalt låga bud

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet ska få förkasta ett anbud om den finner att anbudet är onormalt lågt. Anbudet ska dock få förkastas först sedan myndigheten eller enheten begärt en förklaring och inte fått tillfredsställande svar. Regeringen bedömer att det inte bör föreskrivas en skyldighet för upphandlande myndigheter och enheter att agera om ett anbud förefaller vara onormalt lågt eller att förkasta ett anbud som är onormalt lågt.

Information om beslut

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet snarast möjligt ska underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet och uppgift om den period inom vilken avtal inte får ingås. En underrättelse ska inte innebära att ett anbud förfaller. En myndighet eller enhet ska även skriftligen underrätta anbudsgivarna om ett beslut om tilldelning av kontrakt med förnyad

konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens inom ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt. Underrättelsen ska innehålla skälen för beslutet. Om myndigheten eller enheten väljer att iakttä en avtalsspärr ska underrättelsen innehålla uppgift om det och om avtalsspärrs längd. Inte heller en sådan underrättelse ska innebära att ett anbud förfaller. Myndigheten eller enheten ska till den anbudssökande eller anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om skälen för att dennes ansökan har avslagits eller anbud har förkastats. Myndigheten eller enheten ska vidare på begäran av en anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud lämna upplysningar om de relativa fördelarna med det valda anbudet. Sådana upplysningar ska lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att en skriftlig begäran kom in till myndigheten eller enheten. När en myndighet eller enhet beslutar att avbryta eller göra om en upphandling ska anbudssökandena och anbudsgivarna snarast möjligt underrättas om beslutet. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet.

Dokumentation

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet ska dokumentera genomförandet av en annonspliktig upphandling enligt det nya icke-direktivstyrda regelverket. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att myndigheten eller enheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden. Vissa bestämmelser om skyldighet att bevara handlingar ska gälla för sådana upphandlande myndigheter och enheter som inte omfattas av arkivlagen. Särskilda bestämmelser om dokumentation och i vissa fall en skyldighet att lämna ut kontrakt efter begäran av en leverantör ska gälla för upphandlingar av sociala tjänster och andra särskilda tjänster.

Förfarandebestämmelser som inte behövs

Regeringen bedömer att det icke-direktivstyrda regelverket inte behöver särskilda regler om

- förbud mot uteslutning på grund av företagsform
- anbudssökande och anbudsgivare som har deltagit i förberedelserna av en upphandling
- upphandlande myndigheters och enheters rätt att använda begränsad kontroll av leverantörer
- öppnande och prövning av anbudsansökningar och anbud
- användande av tilldelningskriterier vid tilldelning av kontrakt.

Det nya regelverket behöver inte heller en särskild lagregel om att alla hänvisningar till nomenklatur inom ramen för en upphandling ska göras genom användning av CPV-koder.

Projekttävlingar

Regeringen föreslår att projekttävlingar även fortsättningsvis ska få anordnas enligt det icke-direktivstyrda regelverket i lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna. Projekttävlingar ska även få anordnas för sociala tjänster och andra särskilda tjänster när värdet av projekttävlingen överstiger det tröskelvärde som gäller för sådana tjänster.

Direktupphandling

En ny definition av direktupphandling

Regeringen föreslår att en ny definition av direktupphandling ska införas i lagarna. Det ska med direktupphandling avses ett förfarande för tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal utan krav på att den upphandlande myndigheten eller enheten först ska informera om upphandlingen genom en annons om anbudsinfordran.

När ska direktupphandling få användas?

Direktupphandling till låga värden

Regeringen föreslår att direktupphandlingsgränserna för varor, tjänster och byggtreprenader (förutom sociala tjänster eller andra särskilda tjänster) uttryckligen ska anges i lagtexten. Direktupphandling enligt lagen om offentlig upphandling ska få användas vid upphandling av varor och tjänster samt byggtreprenader när upphandlingens värde understiger 700 000 kronor. Detsamma ska gälla enligt lagen om upphandling inom försörjningssektorerna när upphandlingens värde understiger 1 200 000 kronor. Direktupphandling enligt lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska få användas om värdet av en upphandling understiger 1 200 000 kronor.

Direktupphandling av sociala tjänster och andra särskilda tjänster

Regeringen föreslår att direktupphandling ska få användas när värdet av en upphandling av sociala tjänster eller andra särskilda tjänster enligt lagen om offentlig upphandling eller lagen om upphandling inom försörjningssektorerna understiger tillämpligt tröskelvärde enligt respektive lag.

Direktupphandling i vissa särskilda situationer

Regeringen föreslår att direktupphandling även i fortsättningen ska få användas när förutsättningarna för förhandlat förfarande utan föregående annonsering är uppfyllda och när det finns synnerliga skäl.

Direktupphandling i samband med överprövning

Regeringen föreslår att direktupphandling ska få användas vid en anskaffning som är nödvändig för att tillgodose ett angeläget behov som har uppstått till följd av att en allmän förvaltningsdomstol

1. handlägger eller har avgjort ett mål om överprövning av en upphandling och avtal inte får ingås

2. har beslutat att en upphandling ska göras om eller rättas eller
3. handlägger ett mål om överprövning av ett avtals giltighet och avtalet inte får fullgöras.

Ett kontrakt som har tilldelats genom direktupphandling får inte ha längre löptid eller vara mer omfattande än vad som krävs med hänsyn till upphandlingens syfte. Direktupphandling i ovannämnda situationer ska endast få användas om upphandlingens värde beräknas understiga tillämpliga tröskelvärden eller om upphandlingen avser ett sådant delkontrakt som får tilldelas enligt de icke-direktivstyrda reglerna.

Förfarandet vid direktupphandling

Principer för direktupphandling

Regeringen föreslår att vid direktupphandlingar ska den upphandlande myndigheten eller enheten behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Upphandlingen ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Regeringen bedömer att det inte bör införas särskilda nationella principer för direktupphandlingar.

Annons om avsikt att direktupphandla

Regeringen föreslår att en särskild bestämmelse som upplyser om att en upphandlande myndighet eller enhet får informera om sin avsikt att direktupphandla genom att publicera en annons om upphandlingen i en registrerad annonsdatabas ska tas in i kapitlet om direktupphandling.

Underrättelse om beslut

Regeringen föreslår att om en upphandlande myndighet eller enhet vid en direktupphandling har begärt in anbud från fler än en leverantör, ska myndigheten eller enheten snarast underrätta de leverantörer som har lämnat anbud i upphandlingen om sitt beslut att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig och ska inte utlösa någon avtalsspärr.

Dokumentation

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet ska dokumentera genomförandet av en direktupphandling om upphandlingens värde uppgår till minst 100 000 kronor. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att myndigheten eller enheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden. Vissa bestämmelser om skyldighet att bevara handlingar ska gälla för sådana upphandlande myndigheter och enheter som inte omfattas av arkivlagen.

Efterannonsering

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal genom direktupphandling enligt

lagen om offentlig upphandling eller lagen om upphandling inom försörjningssektorerna senast 30 dagar efter det att avtalet ingicks ska informera om upphandlingsresultatet genom en efterannons. En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal enligt lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska genom en efterannons informera om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingicks. Vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 till lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna får dock myndigheten eller enheten samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal. Skyldigheten att efterannonsera ska inte gälla vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal eller för upphandlingar vars värde understiger 700 000 kronor enligt lagen om offentlig upphandling respektive 1 200 000 kronor enligt lagen om upphandling inom försörjningssektorerna och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Motsvarande undantag från skyldigheten att efterannonsera ska även tas in i lagen om upphandling av koncessioner.

Förhållandet mellan reglerna om direktupphandling och annonspliktig upphandling

Regeringen bedömer att när förutsättningarna för direktupphandling är uppfyllda ska endast reglerna om direktupphandling gälla.

Riktlinjer för direktupphandling

Regeringen föreslår att en upphandlande myndighet eller enhet ska vara skyldig att besluta om riktlinjer för direktupphandling.

Rättsmedel och tillsyn

Regeringen föreslår att bestämmelserna om överprövning, upphandlingsskadeavgift och tillsyn i 20–22 kap. lagen om offentlig upphandling, 20–22 kap. lagen om upphandling inom försörjningssektorerna respektive 16–18 kap. lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet även ska gälla för icke-direktivstyrda upphandlingar och direktupphandlingar.

Följdändringar och andra ändringar i upphandlingslagarna

Följdändringar i upphandlingslagarna

Regeringen föreslår att definitionen av anbudssökande i lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna ska ges ändrad lydelse. Det ska med anbudssökande avses den som har ansökt om att få, eller inbjudits att, delta i ett förfarande som genomförs i fler än ett steg. Även definitionen i lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ändras för att avse deltagande i förfaranden som genomförs i fler än ett

steg. I övrigt ska det göras vissa följdändringar i 1 kap., 2 kap., 5 kap., 10 kap., 20 kap. och 21 kap. lagen om offentlig upphandling respektive lagen om upphandling inom försörjningssektorerna samt i 1 kap., 3 kap., 16 kap. och 17 kap. lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

Andra ändringar i upphandlingslagarna

Regeringen föreslår att en upphandlande enhet enligt lagen om upphandling inom försörjningssektorerna ska få använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, om det vid ett förfarande med föregående annonsering inte har lämnats några lämpliga anbudsansökningar eller anbud och de villkor som har angetts i de ursprungliga upphandlingsdokumenten inte har ändrats väsentligt. En hänvisning till tredje penningtvättsdirektivet i lagen om upphandling inom försörjningssektorerna ska ändras till fjärde penningtvättsdirektivet.

Ändringar i andra lagar

Lagen om medbestämmande i arbetslivet

Regeringen föreslår att den fackliga vetorätten vid inhyrning och entreprenad enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet ska vara lika omfattande vid direktivstyrd som vid icke-direktivstyrd upphandling. Vetorätten ska kunna aktualiseras vid både obligatoriska och fakultativa uteslutningsgrunder vid upphandling enligt lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen om upphandling av koncessioner och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

Lagen om vissa kommunala befogenheter

Regeringen föreslår att en nämnd i en kommun, i en region eller i ett kommunalförbund ska få ge anställda i uppdrag att besluta på nämndens vägnar i en upphandling, när nämnden anskaffar varor och tjänster eller byggtreprenader genom en inköpscentral enligt det icke-direktivstyrda regelverket i lagen om offentlig upphandling eller lagen om upphandling inom försörjningssektorerna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 februari 2022. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Motionen

I kommittémotion 2021/22:4029 av Ulla Andersson m.fl. (V) yrkande 14 yrkar motionärerna att riksdagen beslutar att anta regeringens förslag till

- lag om ändring i lagen om offentlig upphandling med den ändringen att ordet ”bör” i 19 kap. 3 § ska bytas ut mot ”ska”

- lag om ändring i lagen om offentlig upphandling med den ändringen att ordet ”får” i 19 kap. 18 § ska bytas ut mot ”ska”
- lag om ändring i lagen om upphandling inom försörjningssektorerna med den ändringen att ordet ”bör” i 19 kap. 3 § ska bytas ut mot ”ska”
- lag om ändring i lagen om upphandling inom försörjningssektorerna med den ändringen att ordet ”får” i 19 kap. 18 § ska bytas ut mot ”ska”.

Som skäl för yrkandena anför motionärerna bl.a. att de föreslagna skrivningarna om arbetsrättsliga hänsyn och onormalt låga anbud riskerar att bli till intet förpliktande. Ord som *bör*, *beakta*, *om*, *art* och *motiverar* förminskar lagstiftarens intentioner, de intentioner som måste finnas.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis konstaterar utskottet att regeringens förslag grundar sig på en utredning som tillsattes i juni 2017 med uppdraget att bl.a. göra en översyn av de bestämmelser i upphandlingslagarna som handlar om upphandlingar under EU:s tröskelvärden i syfte att göra regelverket enklare och flexiblare. Utredningen, som tog namnet Förenklingsutredningen, lade fram sitt förslag i juni 2018.

Riksdagen har i ett tillkännagivande till regeringen anfört att krav vid offentlig upphandling ska genomsyras av enkla, tydliga och likvärdiga villkor oavsett företagets storlek och företagsform (bet. 2017/18:FiU34 punkt 3, rskr. 2017/18:168). Regeringen har i sina årliga redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen redogjort för vilka åtgärder regeringen hittills har vidtagit med anledning av detta tillkännagivande (skr. 2018/19:75, skr. 2019/20:75 och skr. 2020/21:75). Genom propositionens förslag anser regeringen att riksdagens tillkännagivande är tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

I 19 kap. 3 § lagen om offentlig upphandling anges att en upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn om upphandlingens art motiverar detta. Regeringen motiverar sitt ställningstagande med att bestämmelsen om beaktande av bl.a. miljöhänsyn i 4 kap. 3 § lagen om offentlig upphandling respektive 4 kap. 3 § lagen om upphandling inom försörjningssektorerna utgör ett s.k. målsättningsstadgande. Förenklingskäl skulle alltså kunna anses tala för att hänvisningen dit tas bort utan att ersättas av en motsvarande uttrycklig bestämmelse för de icke-direktivstyrda upphandlingarna. Regeringen ser dock, liksom både Konkurrensverket och Upphandlingsmyndigheten, en risk för att detta skulle kunna minska incitamenten för upphandlande myndigheter och enheter att integrera de aktuella hänsynen i sina upphandlingar. Ett sådant målsättningsstadgande bör därför i vart fall gälla även för annonspliktig icke-direktivstyrd upphandling. För att minska antalet hänvisningar till de direktivstyrda bestämmelserna bör det tas in en uttrycklig bestämmelse om

detta direkt i regelverket för icke-direktivstyrd upphandling. Utredningens uppdrag har varit att förenkla det icke-direktivstyrda regelverket. Beredningsunderlag saknas således för att överväga ytterligare krav på den upphandlande myndigheten eller enheten, såsom att t.ex. göra reglerna om arbetsrättsliga villkor i 17 kap. lagen om offentlig upphandling respektive 16 kap. lagen om upphandling inom försörjningssektorerna obligatoriska även under tröskelvärdena. Det bör i enskilda fall överlämnas åt rättstillämpningen att bedöma vilken räckvidd de unionsrättsliga principerna har.

I 19 kap. 18 § lagen om offentlig upphandling anges att en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att anbudet är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten begärt en förklaring och inte fått ett tillfredsställande svar. Regeringen anser att kommuniserings-skyldigheten inför ett beslut att förkasta ett anbud som är onormalt lågt är en viktig skyddsregel för leverantörer. En skyldighet att begära en förklaring av en anbudsgivare om ett anbud förefaller vara onormalt lågt innan ett beslut att förkasta anbudet bör därför även fortsättningsvis framgå av det icke-direktivstyrda regelverket. Ett anbud bör vidare, liksom enligt nuvarande bestämmelser och det direktivstyrda regelverket, bara få förkastas om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset eller kostnaden. Det finns flera intressen att beakta när det gäller regleringen om förkastande av onormalt låga anbud. Det gäller t.ex. intresset av en sund konkurrens likväl som de upphandlande myndigheternas och enheternas intresse av att försäkra sig om att den som tilldelas kontraktet kommer att prestera det som utlovas. Regeringen bedömer att myndigheterna och enheterna även har ett behov av flexibilitet och handlingsutrymme i en upphandling. Myndigheterna och enheterna har vidare ett intresse av att i möjligaste mån undvika att deras beslut om åtgärder, eller om att inte vidta åtgärder, blir föremål för en rättslig prövning som stoppar upphandlingen. Mot denna bakgrund, och eftersom det får anses ligga i de upphandlande myndigheternas och enheternas eget intresse att agera om ett anbud förefaller onormalt lågt, anser regeringen att det inte bör föreskrivas en skyldighet att agera om ett anbud förefaller vara onormalt lågt eller att förkasta ett anbud som är onormalt lågt. Regeringen anser också att det uttryckligen bör framgå av det icke-direktivstyrda regelverket att en upphandlande myndighet eller enhet har möjlighet att förkasta onormalt låga anbud. På så vis kommer det inte att råda någon tvekan om att denna möjlighet finns, även om det inte anges i upphandlingsdokumenten. Det nya icke-direktivstyrda regelverket innebär ökad flexibilitet för myndigheter och enheter att utforma upphandlingen utifrån de specifika inköpen. Det kommer också fortsättningsvis att vara möjligt att förkasta anbud som är för låga för att kunna uppfylla sådana krav som gäller i den enskilda upphandlingen även utan en särskild reglering som anger detta.

Utskottet delar regeringens bedömning när det gäller formuleringarna i 19 kap. 3 § och 19 kap. 18 § lagen om offentlig upphandling, respektive lagen

om upphandling inom försörjningssektorerna och avstyrker därmed förslagen i motionen.

Utvärdering av lagstiftningen om offentlig upphandling avseende små företag och idéburna aktörer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen om att den bör utvärdera lagstiftningen om offentlig upphandling och se över möjligheterna att öka förutsättningarna för små företag och ideella aktörer att delta i upphandlingar och vinna upphandlingskontrakt i syfte att säkra deras möjligheter att delta i upphandlingar. Därmed bifaller riksdagen två motionsyrkanden.

Jämför det särskilda yttrandet (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4231 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 2 vill motionärerna att regeringen ska utvärdera lagstiftningen om offentlig upphandling och se över möjligheterna att öka förutsättningarna för små företag och ideella aktörer att delta i upphandlingar och vinna upphandlingskontrakt, och återkomma till riksdagen med förslag på hur små företags och idéburna aktörers möjligheter att delta i upphandlingar ska säkras.

Som skäl anför motionärerna att små och medelstora företags deltagande i upphandling är en fråga som återkommande har belysts såväl inom forskning som av statliga myndigheter. Tillväxtverkets statistik visar att runt 14 procent av småföretagen har deltagit i en offentlig upphandling de senaste tolv månaderna. Det är en siffra som är relativt konstant över åren. Regelverket som omgärdar offentlig upphandling ses som det femte största tillväxthindret av mindre företag, enligt Tillväxtverkets statistik. För de allra minsta företagen, med en till nio anställda, ses dessa regler som nästan lika tillväxthämmande som skatte- och momsregler.

Det är enligt motionärerna uppenbart att förenklingar måste till. Regeringen föreslår i den aktuella propositionen att en upphandlande myndighet eller enhet ska vara skyldig att besluta om riktlinjer för direktupphandling som bl.a. bör innehålla frågor om hur småföretagens intressen kan beaktas. Detta är ett viktigt steg för att skapa bättre möjligheter för mindre företag att delta i upphandlingar. Men det behövs fler åtgärder och regelförenklingar för att göra det möjligt för mindre företag att delta i upphandling. Riktlinjer kan aldrig ersätta en utformning av regelverk som i grunden gör det svårare för mindre

företag att delta. Motionärerna ser en stor risk att en höjd direktupphandlingsgräns för sociala tjänster och andra särskilda tjänster upp till tillämpligt tröskelvärde skulle kunna få som konsekvens att antalet företag som deltar i upphandlingar av sådana tjänster minskar.

I kommittémotion 2021/22:4224 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) anser motionärerna att det bör göras en noggrann uppföljning av effekten av de i propositionen föreslagna ändringarna för idéburna aktörers möjligheter att delta i och vinna upphandlingskontrakt. Idéburna organisationer kan bidra med sina mervärden bl.a. genom samarbeten med det offentliga i verksamheter som kan handla om att stötta barn, äldre eller olika utsatta grupper, men också som utförare i välfärden. Idéburna aktörer har ofta ett unikt angreppssätt på samhällsproblem som inte kan åstadkommas av en offentlig eller privat aktör. När valfriheten för brukaren alltmer kommit att handla om ett val mellan en större kommersiell aktör och kommunens verksamhet, anser vi att mer måste göras för att stärka idéburna aktörer som välfärdsutförare. Propositionen tar steg i den riktningen.

Visar det sig vid en sådan uppföljning att de föreslagna förändringarna inte får önskad effekt för idéburna aktörers möjligheter att delta i och vinna upphandlingskontrakt anser motionärerna att man bör överväga att helt undanta upphandlingar under tröskelvärdet av vissa välfärdstjänster från lagen om offentlig upphandling.

Utskottets ställningstagande

I Upphandlingsmyndighetens regleringsbrev för 2021 finns ett krav på återrapportering om idéburna organisationer, små företag och sociala företag (Fi2020/05114 (delvis)). Myndigheten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att underlätta för idéburna organisationer, små företag och sociala företag att delta i offentlig upphandling och analysera och bedöma i vilken utsträckning åtgärderna har bidragit till detta. Myndigheten ska även lämna förslag på ytterligare åtgärder.

Vidare har regeringen gett Statskontoret i uppdrag att utvärdera effekterna av de förändrade regler för direktupphandling som infördes den 1 juli 2014 (Fi2021/02328). I uppdraget ingår även att analysera höjningen av direktupphandlingsgränserna och reglerna om dokumentationsplikt och krav på riktlinjer för direktupphandlingar. Analysen ska särskilt omfatta regelverkets effekter på små, medelstora och idéburna leverantörers deltagande i offentliga upphandlingar. Uppdraget omfattar inte sociala tjänster och andra särskilda tjänster eftersom det redan föreslagits höjda direktupphandlingsgränser för sådana tjänster (dvs. det som nu föreslås i proposition 2021/22:5).

Oaktat detta anser utskottet att det finns anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att den bör utvärdera lagstiftningen om offentlig upphandling och se över möjligheterna att öka förutsättningarna för små företag och ideella aktörer att delta i upphandlingar och vinna

upphandlingskontrakt i syfte att säkra deras möjligheter att delta i upphandlingar. Utskottet föreslår därmed att riksdagen bifaller motionerna 2021/22:4231 (C) yrkande 2 och 2021/22:4224 (KD).

Öka möjligheterna för små företag att delta i offentliga upphandlingar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att öka möjligheterna för små företag att delta i offentliga upphandlingar.

Jämför reservation 2 (C).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:4231 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 1 vill motionärerna att upphandlingsreglerna, i högre grad än vad som gäller i dag, ska göra det möjligt för småföretag att delta i upphandlingar. De ökade möjligheterna till direktupphandling riskerar att leda till att små lokala företag och idéburna organisationer får det svårare att delta i upphandlingar. Motionärerna menar att mindre företag ofta har svårt att få kännedom om upphandlingar om de inte annonseras, vilket talar för att större företag med upparbetade relationer och resurser att arbeta med proaktiv försäljning gynnas. Motionärerna anser därför att upphandling måste småföretagssäkras. Det handlar bl.a. om att rensa i kraven och göra mindre omfattande upphandlingar. Regeringens förslag i den aktuella propositionen riskerar tvärtom att göra det svårare för mindre företag att delta. Regeringen behöver därför återkomma till riksdagen med förslag på hur små företags möjligheter att delta i upphandling kan säkras.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan ingår en analys av de högre direktupphandlingsgränserna samt reglerna om dokumentationsplikt och krav på riktlinjer för direktupphandlingar i det uppdrag som Statskontoret redan fått. Analysen ska särskilt omfatta vilka effekter regelverket har på små, medelstora och idéburna leverantörers deltagande i offentliga upphandlingar.

Utskottet anser att det finns skäl att invänta resultaten av Statskontorets analys och avstyrker därmed förslaget i motionen.

Reservationer

1. Ett förenklat upphandlingsregelverk, punkt 1 (V)

av Ulla Andersson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling med den ändringen att
 - ordet ”bör” i 19 kap. 3 § ska bytas ut mot ”ska”,
 - ordet ”får” i 19 kap. 18 § på samtliga ställen ska bytas ut mot ”ska”,
2. lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna med den ändringen att
 - ordet ”bör” i 19 kap. 3 § ska bytas ut mot ”ska”,
 - ordet ”får” i 19 kap. 18 § på samtliga ställen ska bytas ut mot ”ska”,
3. lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
4. lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
5. lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet,
6. lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4029 av Ulla Andersson m.fl. (V) yrkandena 1–4 och
bifaller delvis proposition 2021/22:5 punkterna 1–6.

Ställningstagande

Onormalt låga anbud är ofta ett tecken på missförhållanden. Det kan röra sig om social dumpning, att försöka prisa ut konkurrenter kortsiktigt, att dolda kostnader tillkommer eller, att osund konkurrens skapar marknadsmisslyckanden. Olika remissinstanser, bl.a. Famna och Sveriges Byggindustrier, anser att det bör finnas en skyldighet att agera om ett anbud förefaller onormalt lågt och att förkasta onormalt låga anbud. Sund konkurrens ska gälla på det direktivstyrda området liksom på det icke direktivstyrda området. Korruption och ekonomisk brottslighet kan normalt inte angripas via en mängd regler för offentlig upphandling. Det handlar mer om kvalitet än kvantitet. När det gäller onormalt låga anbud gäller det dock att vara tydlig. Den tydligheten gäller över tröskelvärdena och den bör även gälla under tröskelvärdena. Regeringen föreslår i propositionen följande skrivning i 19 kap. 18 §: ”En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att anbudet är onormalt lågt.

Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten begärt en förklaring och inte fått tillfredsställande svar.” Jag föreslår att ordet ”får” ersätts med ”ska”.

Regeringen föreslår följande skrivning i 19 kap. 3 §: ”En upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn om upphandlingens art motiverar detta.” Regelverket för upphandlingar över tröskelvärdet är mer omfattande för vad en upphandlande myndighet ska ta hänsyn till. Här föreslås att en upphandlande myndighet ska beakta arbetsrättsliga hänsyn om det är motiverat, liksom miljöhänsyn och sociala hänsyn. I dag finns inga skrivningar om arbetsrättsliga hänsyn gällande under tröskelvärdet. Det är heller inte obligatoriskt under tröskelvärdet. Men föreslagen skrivning riskerar att bli till intet förpliktande. Ord som *bör*, *beakta*, *om*, *art* och *motiverar* förminskar lagstiftarens intentioner, de intentioner som måste finnas. Att samma arbetsrättsliga krav ska gälla under tröskelvärdet som över är inget regeringen tittat närmare på. Beredningsunderlag saknas enligt regeringen. Dock får och bör en upphandlande myndighet beakta miljöhänsyn samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn. På samma sätt som att onormalt låga anbud ska förkastas anser jag att en upphandlande myndighet ska beakta de hänsyn som räknas upp i propositionen.

2. Öka möjligheterna för små företag att delta i offentliga upphandlingar, punkt 3 (C)

av Martin Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4231 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Små och medelstora företags deltagande i upphandling är en fråga som återkommande har belysts såväl inom forskning som av statliga myndigheter. Tillväxtverkets statistik visar att runt 14 procent av småföretagen har deltagit i en offentlig upphandling de senaste tolv månaderna. Det är en siffra som är relativt konstant över åren. Regelverket som omgärdar offentlig upphandling ses som det femte största tillväxthindret av mindre företag, enligt Tillväxtverkets statistik. För de allra minsta företagen, med en till nio anställda, ses dessa regler som nästan lika tillväxthämmande som skatte- och momsregler. Det är således uppenbart att förenklingar måste till.

I propositionen föreslår regeringen att en upphandlande myndighet eller enhet ska vara skyldig att besluta om riktlinjer för direktupphandling som bl.a.

bör innehålla frågor om hur småföretagens intressen kan beaktas. Detta är ett viktigt steg för att skapa bättre möjligheter för mindre företag att delta i upphandlingar. Men det behövs fler åtgärder och regelförenklingar för att möjliggöra mindre företags deltagande i upphandling. Riktlinjer kan aldrig ersätta en utformning av regelverk som i grunden gör det svårare för mindre företag att delta.

Jag ser en stor risk att en höjd direktupphandlingsgräns för sociala tjänster och andra särskilda tjänster upp till tillämpligt tröskelvärde skulle kunna få som konsekvens att antalet företag som deltar i upphandlingar av sådana tjänster minskar. De ökade möjligheterna till direktupphandling riskerar att leda till att små lokala företag och idéburna organisationer får det svårare att delta i upphandlingar. För mindre företag är det ofta svårt att få kännedom om upphandlingar om de inte annonseras, vilket talar för att större företag med upparbetade relationer och resurser att arbeta med proaktiv försäljning gynnas. Jag anser att upphandling måste småföretagssäkras. Det handlar bl.a. om att rensa i kraven och göra mindre omfattande upphandlingar. Regeringens förslag riskerar tvärtom att göra det svårare för mindre företag att delta. Regeringen behöver därför återkomma till riksdagen med förslag på hur små företags möjligheter att delta i upphandling kan säkras.

Särskilda yttranden

Utvärdering av lagstiftningen om offentlig upphandling avseende små företag och idéburna aktörer, punkt 2 (SD)

Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD) och Charlotte Quensel (SD) anför:

I propositionen föreslår regeringen ett förenklat regelverk för offentliga upphandlingar. Att förenkla regelverket inom offentlig upphandling är centralt för att fler aktörer ska kunna ta del av det offentliga, inte minst för små och medelstora företag. Regeringen föreslår att direktupphandling av sociala tjänster och andra särskilda tjänster ska få användas när värdet av en upphandling understiger tillämpligt tröskelvärde enligt respektive lag.

Vi ställer oss bakom regeringens ambition om att förenkla processen vid offentlig upphandling men menar likt flera av remissinstanserna att det finns en risk för dyrare anbud och ökad risk för korruption och jäv. Vissa branscher riskerar också att drabbas negativt eftersom upphandlingar inte kommer att annonseras i samma utsträckning som enligt nuvarande regelverk. Även om det sedan den 1 januari 2021 finns nya regler om efterannonsering för upphandlingar på det icke-direktivstyrda området är risken för korruption och jäv påtaglig.

Vi menar därför att det är av största vikt att regeringen följer upp och försäkras sig om att korruption och jäv motarbetas samt att småföretag och idéburna företag inte missgynnas av lagförslaget.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:5 Ett förenklat upphandlingsregelverk:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Följdmotionerna

2021/22:4029 av Ulla Andersson m.fl. (V):

1. Riksdagen beslutar att anta regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling med den ändringen att ordet ”bör” i 19 kap. 3 § ska bytas ut mot ”ska”.
2. Riksdagen beslutar att anta regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling med den ändringen att ordet ”får” i 19 kap. 18 § ska bytas ut mot ”ska”.
3. Riksdagen beslutar att anta regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna med den ändringen att ordet ”bör” i 19 kap. 3 § ska bytas ut mot ”ska”.
4. Riksdagen beslutar att anta regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna med den ändringen att ordet ”får” i 19 kap. 18 § ska bytas ut mot ”ska”.

2021/22:4224 av Jakob Forssmed m.fl. (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en noggrann uppföljning av de i propositionen föreslagna ändringarnas effekt för idéburna aktörers möjligheter att delta i och vinna upphandlingskontrakt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4231 av Martin Ådahl m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upphandlingsregler i högre grad behöver göra det möjligt för småföretag att delta och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera lagstiftningen om offentlig upphandling och dess effekter på möjligheten för små företag att delta och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1145) om offentlig upphandling¹

- dels att 19 kap. och bilaga 2 a ska upphöra att gälla,
- dels att 1 kap. 1, 4, 7 och 8 §§, 2 kap. 2 och 8 §§, 5 kap. 8 §, 10 kap. 2 och 4 §§, 20 kap. 1–3, 6 och 13–15 §§, 21 kap. 1 och 4 §§, bilaga 2 och rubriken närmast före 1 kap. 4 § ska ha följande lydelse,
- dels att det ska införas två nya kapitel, 19 och 19 a kap., och fyra nya paragrafer, 1 kap. 11 a §, 5 kap. 7 a § och 20 kap. 13 a och 13 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
	1 kap.
	1 § ²
Innehållet i denna lag är uppdelat enligt följande:	
1 kap. – Lagens innehåll, tillämpningsområde och definitioner	– lagens innehåll, tillämpningsområde och definitioner (1 kap.),
2 kap. – Blandad upphandling	– blandad upphandling (2 kap.),
3 kap. – Undantag från lagens tillämpningsområde	– undantag från lagens tillämpningsområde (3 kap.),
4 kap. – Allmänna bestämmelser	– allmänna bestämmelser (4 kap.),
5 kap. – Tröskelvärden	– tröskelvärden (5 kap.),
6 kap. – Upphandlingsförfaranden	– upphandlingsförfaranden (6 kap.),
7 kap. – Ramavtal, inköpscentraler och annan samordnad upphandling	– ramavtal, inköpscentraler och annan samordnad upphandling (7 kap.),
8 kap. – Elektroniska metoder för upphandling	– elektroniska metoder för upphandling (8 kap.),
9 kap. – Tekniska krav	– tekniska krav (9 kap.),

¹ Senaste lydelse av

19 kap. 1 § 2018:1159	19 kap. 33 § 2018:1159	Rubriken närmast före
19 kap. 3 § 2018:1159	19 kap. 35 § 2018:1159	19 kap. 35 § 2018:1159
19 kap. 6 a § 2018:1159	19 kap. 36 § 2018:1159	Rubriken närmast före
19 kap. 6 b § 2018:1159	19 kap. 37 § 2018:1159	19 kap. 37 § 2018:1159
19 kap. 9 § 2019:670	19 kap. 38 § 2018:1159	Rubriken närmast före
19 kap. 11 § 2019:670	19 kap. 39 § 2018:1159	19 kap. 38 § 2018:1159
19 kap. 12 § 2019:670	Rubriken närmast före	Bilaga 2 a 2018:1159.
19 kap. 13 § 2019:670	19 kap. 6 a § 2018:1159	

² Senaste lydelse 2018:1159.

10 kap. – Annonsering av upphandling och inbjudan till anbudssökande

11 kap. – Tidsfrister för anbudssökningar och anbud

12 kap. – Kommunikation, information till leverantörer och dokumentation

13 kap. – Uteslutning av leverantörer

14 kap. – Kvalificering

15 kap. – Egen försäkran och utredning om leverantörer

16 kap. – Utvärdering av anbud och tilldelning av kontrakt

17 kap. – Fullgörande av kontrakt

18 kap. – Projekttävlingar

19 kap. – Upphandling under tröskelvärdena samt upphandling av tjänster enligt bilaga 2 och bilaga 2 a

20 kap. – Avtalsspärr, överprövning och skadestånd

21 kap. – Upphandlingsskadeavgift

22 kap. – Tillsyn

Till lagen hör följande bilagor:

Bilaga 1 – Förteckning över byggentreprenadkontrakt

Bilaga 2 – Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster, utom välfärdstjänster enligt bilaga 2 a

Bilaga 2 a – Förteckning över välfärdstjänster

Bilaga 3 – Definitioner av vissa tekniska specifikationer

Tröskelvärden

– annonsering av upphandling och inbjudan till anbudssökande (10 kap.),

– tidsfrister för anbudssökningar och anbud (11 kap.),

– kommunikation, information till leverantörer och dokumentation (12 kap.),

– uteslutning av leverantörer (13 kap.),

– kvalificering (14 kap.),

– egen försäkran och utredning om leverantörer (15 kap.),

– utvärdering av anbud och tilldelning av kontrakt (16 kap.),

– fullgörande av kontrakt (17 kap.),

– projekttävlingar (18 kap.),

– annonspliktiga upphandlingar under tröskelvärdena och annonspliktiga upphandlingar av tjänster enligt bilaga 2 (19 kap.),

– direktupphandling (19 a kap.),

– avtalsspärr, överprövning och skadestånd (20 kap.),

– upphalingsskadeavgift (21 kap.), och

– tillsyn (22 kap.).

– Förteckning över byggentreprenadkontrakt (bilaga 1),

– Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster (bilaga 2), och

– Definitioner av vissa tekniska specifikationer (bilaga 3).

Tröskelvärden och beräkning av värdet av en upphandling

4 §³

Värdet av en upphandling eller en projekttävling ska beräknas enligt bestämmelserna i 5 kap.

³ Senaste lydelse 2018:1159.

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling uppgår till minst det tröskelvärde som gäller enligt 5 kap. 1 § och upphandlingen eller projekttävlingen inte avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 *eller bilaga 2 a*, ska den genomföras med tillämpning av denna lag utom 19 kap.

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling understiger tröskelvärdet eller om upphandlingen eller projekttävlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 *eller bilaga 2 a*, ska den genomföras med tillämpning av 19 kap.

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling uppgår till minst det tröskelvärde som gäller enligt 5 kap. 1 § och upphandlingen eller projekttävlingen inte avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2, ska den genomföras med tillämpning av denna lag utom 19 kap. *och 19 a kap.*

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling understiger tröskelvärdet eller om upphandlingen eller projekttävlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2, ska den genomföras med tillämpning av 19 kap. *eller 19 a kap.*

7 §⁴

I detta kapitel finns definitioner av begrepp som används i lagen. I bilaga 3 finns definitioner av vissa tekniska specifikationer.

Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel. Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck finns i nedan angivna paragrafer:

Anbudsinfordran i 10 kap. 1 §	– anbudsinfordran i 10 kap. 1 §.
Blandade kontrakt i 2 kap. 1 §	– blandade kontrakt i 2 kap. 1 §.
CPV-nomenklaturen i 4 kap. 19 §	– CPV-nomenklaturen i 4 kap. 19 §,
Direktupphandling i 19 kap. 4 §	– direktupphandling i 19 a kap. 1 §,
Dynamiskt inköpssystem i 8 kap. 1 §	– dynamiskt inköpssystem i 8 kap. 1 §.
Elektronisk auktion i 8 kap. 15 §	– elektronisk auktion i 8 kap. 15 §,
Elektronisk katalog i 8 kap. 28 §	– elektronisk katalog i 8 kap. 28 §,
Förenklat förfarande i 19 kap. 5 §	– förfarande för inrättande av innovationspartnerskap i 6 kap. 30 och 31 §§.
Förfarande för inrättande av innovationspartnerskap i 6 kap. 30 och 31 §§	– förhandlat förfarande med föregående annonsering i 6 kap. 4–6 §§,
Förhandlat förfarande med föregående annonsering i 6 kap. 4–6 §§	– förhandlat förfarande utan föregående annonsering i 6 kap. 12–19 §§.
Förhandlat förfarande utan föregående annonsering i 6 kap. 12–19 §§	

⁴ Senaste lydelse 2017:347.

Intern upphandling i 3 kap. 11–16 §§	– intern upphandling i 3 kap. 11–16 §§,
Konkurrenspräglad dialog i 6 kap. 20 och 21 §§	– konkurrenspräglad dialog i 6 kap. 20 och 21 §§,
Leverantör av medietjänster i 3 kap. 20 §	– leverantör av medietjänster i 3 kap. 20 §,
Märkning i 9 kap. 12 §	– märkning i 9 kap. 12 §,
Selektivt förfarande i 6 kap. 3 §	– selektivt förfarande i 6 kap. 3 §, <i>och</i>
Urvalsförfarande i 19 kap. 6 §	
Öppet förfarande i 6 kap. 2 §.	– öppet förfarande i 6 kap. 2 §.

8 §

Med anbudssökande avses den som har ansökt om att få eller inbjudits att delta i

1. ett selektivt förfarande,
2. ett förhandlat förfarande med föregående annonsering,
3. ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering,
4. en konkurrenspräglad dialog,
5. ett förfarande för inrättande av innovationspartnerskap, eller
6. ett urvalsförfarande.

Med anbudssökande avses den som har ansökt om att få eller inbjudits att delta i *ett förfarande som genomförs i fler än ett steg.*

11 a §

Med CPV-kod avses sådana referensnummer som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 av den 5 november 2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV), i lydelsen enligt Europeiska kommissionens förordning (EG) nr 213/2008.

2 kap.

2 §⁵

Om ett blandat kontrakt avser flera olika slag av upphandling som alla regleras i denna lag ska upphandlingen genomföras i enlighet med bestämmelserna för det slag av upphandling som är huvudföremålet för kontraktet.

För ett blandat kontrakt som avser både varor och tjänster ska huvudföremålet bestämmas utifrån det högsta av de uppskattade värdena för varorna eller tjänsterna.

För ett blandat kontrakt som avser *olika slag* av tjänster ska För ett blandat kontrakt som avser *både tjänster som anges i*

⁵ Senaste lydelse 2018:1159.

huvudföremålet bestämmas utifrån det högsta av de uppskattade värdena för tjänsterna. *Detta gäller kontrakt som avser*

1. *både tjänster som anges i bilaga 2 och andra tjänster, eller*

2. *både tjänster som anges i bilaga 2 a och andra tjänster.*

bilaga 2 och andra tjänster ska huvudföremålet bestämmas utifrån det högsta av de uppskattade värdena för tjänsterna.

8 §⁶

Om den upphandlande myndigheten tilldelar ett delbart blandat kontrakt som ett enda kontrakt och kontraktet avser dels upphandling av varor, tjänster eller byggtreprenader som regleras i denna lag, dels upphandling som regleras i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner ska kontraktet tilldelas med tillämpning av

1. bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdena i denna lag, om värdet av den del av kontraktet som regleras i denna lag beräknas uppgå till minst det tröskelvärde som ska tillämpas enligt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 §, eller

2. bestämmelserna i 19 kap. i denna lag, om värdet av den del av kontraktet som regleras i denna lag beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 § och värdet av den del som avser koncessioner beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt lagen om upphandling av koncessioner.

2. bestämmelserna i 19 kap. *eller 19 a kap.* i denna lag, om värdet av den del av kontraktet som regleras i denna lag beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 § och värdet av den del som avser koncessioner beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt lagen om upphandling av koncessioner.

5 kap.

7 a §

En upphandling får inte delas upp i avsikt att kringgå bestämmelserna i 19 kap.

8 §

Om en planerad byggtreprenad eller anskaffning av tjänster respektive anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt upphandlas i form av delkontrakt, ska det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas när det avgörs om upphandlingens värde uppgår till tröskelvärdet enligt 1 §. Om tröskelvärdet överskrids, ska varje delkontrakt upphandlas enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet. Detta gäller dock inte för ett enskilt delkontrakt vars värde är lägre än

1. 80 000 euro när det gäller varor eller tjänster, eller
2. 1 000 000 euro när det gäller byggtreprenader.

⁶ Senaste lydelse 2017:347.

Finns det flera delkontrakt av sådant slag som anges i *föregående stycke*, ska vart och ett av dem upphandlas enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet, om det sammanlagda värdet av dessa delkontrakt överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

För sådana delkontrakt som enligt denna paragraf undantas från bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet tillämpas 19 kap.

Finns det flera delkontrakt av sådant slag som anges i *första stycket*, ska vart och ett av dem upphandlas enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet, om det sammanlagda värdet av dessa delkontrakt överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

För sådana delkontrakt som enligt denna paragraf undantas från bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet tillämpas 19 kap. *eller 19 a kap.*

10 kap.

2 §

En upphandlande myndighet som inte är en central upphandlande myndighet får använda en förhandsannons som anbudsinfordran när upphandling ska genomföras med selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående annonsering.

En myndighet som ska upphandla tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 får också använda en förhandsannons som anbudsinfordran.

4 §

En upphandlande myndighet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska skicka en efterannons om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks. En myndighet som tilldelat kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska skicka en efterannons senast 30 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt.

Trots första stycket får myndigheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem *eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2* samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Trots första stycket får myndigheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Första stycket gäller inte för tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

19 kap. Annonspiktiga upphandlingar under tröskelvärdena och annonspiktiga upphandlingar av tjänster enligt bilaga 2

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller för

1. upphandling eller projekttävling vars värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 eller 2 §, och

2. upphandling eller projekttävling av en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2.

Vid upphandling enligt detta kapitel gäller även bestämmelserna i 1–3 kap., 5 kap. och 20–22 kap.

Om direktupphandling får användas enligt 19 a kap. gäller endast bestämmelserna i det kapitlet.

Principer för offentlig upphandling

2 § En upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

3 § En upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn om upphandlingens art motiverar detta.

Anbud i grupp

4 § En grupp av leverantörer får delta i en upphandling. En upphandlande myndighet får inte ställa upp villkor om att en sådan grupp ska ha en viss juridisk form för att få lämna en anbudsansökan eller ett anbud. Myndigheten får dock begära att gruppen ska ha en viss juridisk form när den har blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett tillfredsställande sätt.

Tillgång till andra företags kapacitet

5 § En leverantör får när det gäller ett visst kontrakt vid behov åberopa ett annat företags kapacitet. Leverantören ska i sådant fall visa att den kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

Annonsering

Anbudsinfordran genom annons

6 § En upphandlande myndighet ska genom en anbudsinfordran informera om sin avsikt att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. En anbudsinfordran ska göras genom en annons om upphandling eller en förhandsannons.

Efterannonsering av upphandlingsresultatet

7 § En upphandlande myndighet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en efterannons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks.

Trots första stycket får myndigheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpsystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Myndigheten behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal.

Annonsering i registrerade annonsdatabaser

8 § Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Upphandlingsdokumenten*Innehållet i upphandlingsdokumenten*

9 § Upphandlingsdokumenten ska innehålla uppgifter om

1. hur förfarandet ska genomföras,
2. vilka krav som en anbudssökande eller anbudsgivare ska uppfylla för att få delta i upphandlingen,
3. vilka minimikrav som ett anbud ska uppfylla,
4. vilka tilldelningskriterier som ska användas och deras viktning eller prioritetsordning, och
5. vilka kommersiella villkor och andra särskilda villkor som ska gälla vid fullgörande av kontraktet.

Upphandlingsdokumenten ska även innehålla de uppgifter i övrigt som är relevanta.

Tillgång till upphandlingsdokumenten

10 § En upphandlande myndighet ska ge fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till upphandlingsdokumenten från den dag då annonsen publicerades eller, om dokumenten tillkommer i ett senare skede i upphandlingsprocessen, så snart som möjligt.

Tid för att komma in med anbud

11 § Anbudssökande och anbudsgivare ska ges skälig tid att komma in med anbudsansökningar eller anbud.

Kommunikation vid en upphandling

12 § Förfarandet vid en upphandling är skriftligt. Muntlig kommunikation får användas som ett komplement om den upphandlande myndigheten bedömer att det är lämpligt. Om muntlig kommunikation används ska myndigheten dokumentera alla muntligt lämnade uppgifter som är av betydelse för upphandlingen.

Kompletterande information om upphandlingsdokumenten

13 § En upphandlande myndighet ska på begäran av en leverantör lämna kompletterande upplysningar om upphandlingsdokumenten senast sex dagar före angiven sista dag för anbud, förutsatt att upplysningarna har begärts i god tid.

Samma tidsfrist gäller om myndigheten på eget initiativ vill lämna kompletterande upplysningar om innehållet i upphandlingsdokumenten.

Upplysningarna enligt första och andra styckena ska lämnas skriftligen på ett sådant sätt att alla leverantörer som deltar eller önskar delta i upphandlingen kan få del av dem.

Förlängning av tiden för att komma in med anbud

14 § Tiden för att komma in med anbud ska förlängas så att alla leverantörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud, om

1. kompletterande upplysningar inte lämnas inom den tidsfrist som anges i 13 §, eller
2. väsentliga ändringar görs i upphandlingsdokumenten.

Dialog i en upphandling

15 § En upphandlande myndighet får ha en dialog med en eller flera leverantörer i en pågående upphandling. Med dialog avses ett informationsutbyte mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

En dialog får omfatta rättelser av fel samt förtydliganden och kompletteringar av anbudet eller andra handlingar som leverantören har lämnat in. Om myndigheten tillåter en leverantör att rätta, förtydliga eller komplettera ska övriga leverantörer ges motsvarande möjlighet.

Förhandling i en upphandling

16 § En upphandlande myndighet får förhandla med en leverantör om

1. alla aspekter av upphandlingsdokumenten, förutom minimikrav och tilldelningskriterier, och
2. alla aspekter av anbudet eller andra handlingar som har lämnats in av leverantören.

Uteslutning av leverantörer

17 § En leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling i enlighet med det som föreskrivs i 13 kap. 1, 2 och 3 §§. En leverantör får också uteslutas om den på andra grunder som anges i upphandlingsdokumenten är olämplig att delta i upphandlingen.

En upphandlande myndighet ska, innan den beslutar att utesluta en leverantör, ge leverantören tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över de omständigheter som enligt myndigheten utgör skäl för uteslutning.

Onormalt låga anbud

18 § En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att anbudet är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten begärt en förklaring och inte fått tillfredsställande svar.

Information om beslut

Skriftlig underrättelse om beslut

19 § En upphandlande myndighet ska snarast möjligt underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet och en uppgift om den period under vilken avtal enligt 20 kap. 1 § inte får ingås (avtalsspärr).

Om myndigheten använder sig av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, ska anbudsgivarna skriftligen underrättas om ett beslut om tilldelning av kontrakt när beslutet har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens. Underrättelsen ska innehålla skälen för beslutet. Om myndigheten väljer att iakttä en avtalsspärr enligt 20 kap. 1 §, ska underrättelsen innehålla uppgift om det och om avtalsspärrens längd.

En underrättelse enligt första eller andra stycket innebär inte att ett anbud förfaller.

Upplysningar om skälen för beslut på begäran av leverantör

20 § En upphandlande myndighet ska till den anbudssökande eller anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om skälen för att dennes ansökan har avslagits eller anbud har förkastats. Myndigheten ska vidare på begäran av en anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud lämna upplysningar om de relativa fördelarna med det valda anbudet.

Upplysningarna ska lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att en skriftlig begäran kom in till myndigheten.

Underrättelse om att upphandlingen avbryts eller görs om

21 § En upphandlande myndighet ska snarast möjligt underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om myndigheten beslutar att avbryta upphandlingen efter anbudsinfordran samt vid beslut att göra om upphandlingen. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet.

Dokumentation

Dokumentation av genomförandet av en upphandling

22 § En upphandlande myndighet ska dokumentera genomförandet av en upphandling. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att myndigheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Vid upphandling av en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 ska en upphandlande myndighet dokumentera upphandlingen med tillämpning av 12 kap. 15 och 16 §§ om individuella rapporter.

Bevarande av handlingar

23 § I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. För en upphandlande myndighet som inte omfattas av arkivlagen gäller andra och tredje styckena.

När en upphandling har avslutats eller ett ramavtal har ingåtts ska en upphandlande myndighet på ett betryggande sätt förvara anbudsansökningar och anbud med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, sådana dokument som avses i 22 § och liknande handlingar. Handlingarna ska bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

En upphandlande myndighet ska även bevara det kontrakt eller det ramavtal som har ingåtts efter en upphandling. Kontraktet eller ramavtalet ska bevaras åtminstone under sin löptid.

Tillgång till kontrakt

24 § I 2 kap. tryckfrihetsförordningen finns bestämmelser om allmänna handlingars offentlighet. För en upphandlande myndighet som inte ska tillämpa de bestämmelserna gäller andra och tredje styckena.

En upphandlande myndighet ska på begäran av en berörd leverantör lämna ut en kopia eller en utskrift av ett kontrakt som avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 och som bevaras enligt 23 § tredje stycket, om kontraktet ingåtts till ett värde av minst 1 000 000 euro.

I fråga om utlämnande av ett kontrakt tillämpas 12 kap. 20–24 §§.

Reserverad upphandling för vissa tjänster enligt bilaga 2

25 § En upphandlande myndighet får reservera deltagandet i en upphandling av tjänster som anges i bilaga 2 och som omfattas av CPV-koderna 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 85000000-9 till 85323000-9, 98133000-4, 75121000-0, 75122000-7, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, 92500000-6, 92600000-7, 98133110-8 och 75123000-4, för sådana organisationer som

1. har till syfte att fullgöra ett offentligt uppdrag som är kopplat till att tillhandahålla sådana tjänster,

2. återinvesterar eventuell vinst för att uppnå syftet enligt 1, och

3. har en lednings- och ägarstruktur som grundar sig på personalens ägande eller deltagande eller som kräver aktivt deltagande av personal, användare eller berörda parter.

Löptiden för kontraktet får inte överstiga tre år.

Om en upphandlande myndighet med tillämpning av första stycket har tilldelat en organisation ett kontrakt för en viss tjänst under de senaste tre åren, får myndigheten inte med stöd av samma stycke tilldela den organisationen ytterligare ett kontrakt för den berörda tjänsten.

Särskilda bestämmelser om projekttävlingar

26 § Bestämmelserna i 18 kap. 1 och 3–6 §§ gäller även för projekttävlingar enligt detta kapitel.

En upphandlande myndighet ska informera om sin avsikt att anordna en projekttävling genom en annons.

Om ett kontrakt enligt tävlingsreglerna ska tilldelas vinnaren eller en av vinnarna ska det anges i annonsen om tävlingen. Myndigheten ska i sådant fall också bjuda in vinnaren eller vinnarna att delta i förhandlingar när projekttävlingen är avslutad.

Bemyndigande

27 § Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

19 a kap. Direktupphandling

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller vid direktupphandling. Med direktupphandling avses ett förfarande för tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal utan krav på att den upphandlande myndigheten först ska informera om sin avsikt att upphandla genom en annons om anbudsinfordran.

Vid direktupphandling gäller även 1–3 kap., 5 kap. och 20–22 kap.

Direktupphandling under vissa belopp

2 § Direktupphandling får användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga 700 000 kronor. När upphandlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 får direktupphandling användas om upphandlingens värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

Direktupphandling till följd av olämpliga anbudsansökningar eller anbud

3 § Direktupphandling får användas om det vid en upphandling enligt 19 kap. inte har lämnats några lämpliga anbudsansökningar eller anbud och de villkor som har angetts i de ursprungliga upphandlingsdokumenten inte har ändrats väsentligt.

En anbudsansökan ska anses vara olämplig om den berörda leverantören får uteslutas enligt 19 kap. 17 § eller inte uppfyller de kvalificeringskrav som den upphandlande myndigheten har fastställt. Ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande myndighetens krav enligt upphandlingsdokumenten.

Direktupphandling till följd av ogiltiga eller oacceptabla anbud

4 § Direktupphandling får användas om det vid en upphandling enligt 19 kap. endast har lämnats in anbud som är ogiltiga eller oacceptabla. Detta gäller under förutsättning att den upphandlande myndigheten i förfarandet endast tar med de anbudsgivare som i det ursprungliga förfarandet

1. inte har uteslutits på grund av bristande lämplighet,

2. uppfyller de krav på kapacitet och de kriterier eller regler som myndigheten har angett att den kommer att tillämpa vid urvalet av anbudssökande, och
3. har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven.

Direktupphandling vid synnerlig brådska och i vissa andra fall

5 § Direktupphandling får användas om

1. det på grund av synnerlig brådska, som beror på omständigheter som varken kan tillskrivas eller har kunnat förutses av den upphandlande myndigheten, inte är möjligt att genomföra upphandlingen enligt 19 kap. och anskaffningen är absolut nödvändig,
2. förhållandena motsvarar de förhållanden som enligt 6 kap. 14 § eller 17–19 §§ gör det tillåtet att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, eller
3. det finns synnerliga skäl.

Direktupphandling enligt första stycket får endast användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 eller 2 § eller om upphandlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2.

Direktupphandling i samband med överprövning

6 § Direktupphandling får användas vid en anskaffning som är nödvändig för att tillgodose ett angeläget behov som har uppstått till följd av att en allmän förvaltningsdomstol

1. handlägger eller har avgjort ett mål om överprövning av en upphandling och avtal inte får ingås,
2. har beslutat att en upphandling ska göras om eller rättas, eller
3. handlägger ett mål om överprövning av ett avtals giltighet och avtalet inte får fullgöras.

7 § Ett kontrakt som tilldelas genom direktupphandling enligt 6 § får inte ha längre löptid eller vara mer omfattande än vad som krävs med hänsyn till upphandlingens syfte.

Direktupphandling enligt 6 § får endast användas om upphandlingens värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 eller 2 § eller om upphandlingen avser ett sådant delkontrakt som enligt 5 kap. 8 § får tilldelas enligt 19 kap.

Principer för direktupphandling

8 § Vid direktupphandling ska den upphandlande myndigheten behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Upphandlingen ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Annons om avsikt att direktupphandla

9 § En upphandlande myndighet som avser att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal genom direktupphandling får informera om sin avsikt

genom att publicera en annons om upphandlingen i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

I 20 kap. 3 § finns en bestämmelse om avtalsspärr vid annonsering enligt första stycket.

Skriftlig underrättelse om beslut

10 § En upphandlande myndighet som har begärt in anbud från fler än en leverantör ska snarast möjligt underrätta de leverantörer som har lämnat anbud i direktupphandlingen om sitt beslut att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig.

Underrättelsen utlöser inte någon avtalsspärr enligt 20 kap. 1 §.

Dokumentation

Dokumentation av en direktupphandling

11 § En upphandlande myndighet ska dokumentera genomförandet av en direktupphandling om upphandlingens värde uppgår till minst 100 000 kronor. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att myndigheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Bevarande av handlingar

12 § I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. För en upphandlande myndighet som inte omfattas av arkivlagen gäller andra och tredje styckena.

När en upphandling har avslutats eller ett ramavtal har ingåtts ska en upphandlande myndighet på ett betryggande sätt förvara anbudsansökningar och anbud med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, sådana dokument som avses i 11 § och liknande handlingar. Handlingarna ska bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

En upphandlande myndighet ska även bevara det kontrakt eller det ramavtal som har ingåtts genom en direktupphandling. Kontraktet eller ramavtalet ska bevaras åtminstone under sin löptid.

Efterannonsering

Efterannonsering av upphandlingsresultatet

13 § En upphandlande myndighet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en efterannons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks.

Trots första stycket får myndigheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Myndigheten behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal eller när upphandlingens värde understiger 700 000 kronor.

Annonsering i registrerade annonsdatabaser

14 § En efterannons enligt 13 § ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Riktlinjer för direktupphandling

15 § En upphandlande myndighet ska besluta om riktlinjer för direktupphandling.

Bemyndigande

16 § Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

20 kap.1 §⁷

Om en upphandlande myndighet är skyldig att skicka en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 29 eller 38 § och underrättelsen har skickats med ett elektroniskt medel, får den upphandlande myndigheten inte ingå avtal (avtalsspärr) förrän 10 dagar har gått från det att underrättelsen skickades.

Om underrättelsen har skickats på annat sätt än med ett elektroniskt medel till någon anbudssökande eller anbudsgivare, får avtal inte ingås förrän 15 dagar har gått från utskickandet.

Om en upphandlande myndighet i underrättelsen har angett en längre avtalsspärr än den föreskrivna minimifristen, får avtal inte ingås förrän efter utgången av den angivna perioden.

Om en upphandlande myndighet är skyldig att skicka en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 19 § första stycket och underrättelsen har skickats med ett elektroniskt medel, får den upphandlande myndigheten inte ingå avtal (avtalsspärr) förrän 10 dagar har gått från det att underrättelsen skickades.

2 §⁸

Avtalsspärr gäller inte

1. vid tilldelning av kontrakt efter upphandling utan föregående annonsering med stöd av 6 kap. 12–19 §§,

2. vid tilldelning av kontrakt med förnyad konkurrensutsättning inom ett ramavtal enligt 7 kap. 7 och 8 §§,

3. vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem, eller

4. vid direktupphandling enligt 19 kap. 7 § tredje stycket eller

2. vid tilldelning av kontrakt med förnyad konkurrensutsättning inom ett ramavtal enligt 7 kap. 7 och 8 §§, eller

3. vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem som har inrättats enligt 8 kap.

⁷ Senaste lydelse 2018:1159.

⁸ Senaste lydelse 2018:1159.

upphandling enligt 19 kap. 36 § andra stycket.

3 §

Vid annonsering enligt 10 kap. 5 § eller 19 kap. 13 § får den upphandlande myndigheten inte ingå avtal förrän 10 dagar har gått från det att annonsen publicerats.

Vid annonsering enligt 10 kap. 5 § eller 19 a kap. 9 § får den upphandlande myndigheten inte ingå avtal förrän 10 dagar har gått från det att annonsen publicerats.

6 §

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

En upphandling får inte överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör.

13 §⁹

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2 eller 3 §, 18 kap. 2 § eller 19 kap. 9 § eller 36 § första stycket när det inte har varit tillåtet att använda direktupphandling enligt 19 kap. eller att upphandla enligt 19 kap. 36 § andra stycket,

1. utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2 eller 3 § eller 18 kap. 2 § när det inte har varit tillåtet att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 6 kap. 12–19 §§,

2. efter en förnyad konkurrensutsättning inom ett ramavtal enligt 7 kap. 7 eller 8 § samt 9 § utan att de villkor har följts som framgår av de paragraferna eller av det ramavtal som ligger till grund för konkurrensutsättningen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, eller

3. enligt ett dynamiskt inköpssystem utan att de villkor som anges i 8 kap. 10 eller 12 § har följts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Ett avtal ska också förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om avtals-spärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tio-

⁹ Senaste lydelse 2018:1159.

dagarsfristen i 10 § eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 29 § första stycket eller 38 § första stycket. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

13 a §

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 19 kap. 6 § när direktupphandling enligt 19 a kap. inte har fått användas, eller

2. efter att myndigheten har tilldelat kontrakt enligt 19 kap. med användning av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, om

a) kontraktstilldelningen har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens, och

b) föreskrivna villkor för metoden inte har följts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

13 b §

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om det har slutits

1. i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tio-dagarsfristen i 10 §, eller

2. före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 19 § första stycket.

För ogiltighet i dessa fall krävs dessutom att någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och att detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

14 §

Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13 § är uppfyllda.

Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13, 13 a eller 13 b § är uppfyllda.

15 §

Bestämmelserna om ogiltighet i 13 § ska inte tillämpas

1. på avtal som har slutits av en upphandlande myndighet efter en förnyad konkurrensutsättning inom ett ramavtal enligt 7 kap. 7 eller 8 §, om den upphandlande myndigheten skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 12 kap. 12 § första stycket samt iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §,

2. på avtal som har slutits av en upphandlande myndighet enligt ett dynamiskt inköpssystem, om den upphandlande myndigheten skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 12 kap. 12 § första stycket, samt iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §, eller

3. om en upphandlande myndighet genom annons enligt 10 kap. 5 § eller 19 kap. 13 § har meddelat sin avsikt att upphandla och har iakttagit avtalsspärren enligt 3 §.

Bestämmelserna om ogiltighet i 13 och 13 a §§ ska inte tillämpas

2. på avtal som har slutits av en upphandlande myndighet enligt ett dynamiskt inköpssystem som har inrättats enligt 8 kap., om den upphandlande myndigheten har

a) skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 12 kap. 12 § första stycket, och

b) iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §,

3. på avtal som har slutits av en upphandlande myndighet enligt 19 kap. efter användning av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, om myndigheten har

a) skickat ut en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 19 kap. 19 § andra stycket, och

b) iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §, eller

4. om en upphandlande myndighet genom annons enligt 10 kap. 5 § eller 19 a kap. 9 § har meddelat sin avsikt att upphandla och har iakttagit avtalsspärren enligt 3 §.

21 kap.**1 §¹⁰**

Allmän förvaltningsdomstol får besluta att en upphandlande myndighet ska betala en särskild avgift (upphandlingsskadeavgift), om

1. allmän förvaltningsdomstol i ett avgörande som fått laga kraft har fastställt att ett avtal får bestå, trots att det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 20 kap. 1, 3 eller 8 §,

2. allmän förvaltningsdomstol i ett avgörande som fått laga kraft har fastställt att ett avtal får bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse enligt 20 kap. 14 §, eller

3. myndigheten har slutit avtal med en leverantör utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2 eller 3 §, 18 kap. 2 § eller 19 kap. 9 § eller 36 § första stycket.

3. myndigheten har slutit avtal med en leverantör utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2 eller 3 §, 18 kap. 2 § eller 19 kap. 6 §.

4 §

Upphandlingsskadeavgiften ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde enligt 5 kap. eller 19 kap. 8 §.

Upphandlingsskadeavgiften ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde enligt 5 kap.

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

¹⁰ Senaste lydelse 2018:1159.

*Bilaga 2¹**Nuvarande lydelse***Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster utom välfärdstjänster enligt bilaga 2 a**

Beskrivning	CPV-kod
Administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur	75124000-1 Från 79995000-5 till 79995200-7 Från 92000000-1 till 92700000-8 79950000-8 (Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser) 79951000-5 (Organisering av seminarier) 79952000-2 (Evenemang) 79952100-3 (Anordnande av kulturevenemang) 79953000-9 (Festivalarrangemang) 79954000-6 (Festarrangemang) 79955000-3 (Anordnande av modevisningar) 79956000-0 (Anordnande av mässor och utställningar)
Obligatorisk socialförsäkring	75300000-9
Bidragstjänster	75310000-2 75311000-9 75312000-6 75313000-3 75313100-4 75314000-0 75320000-5 75330000-8 75340000-1
Andra samhälleliga och personliga tjänster, inklusive fackföreningstjänster, tjänster utförda av politiska organisationer, tjänster tillhandahållna av ungdomsorganisationer och andra medlemsorganisationstjänster	98000000-3 98120000-0 98132000-7 98133110-8 98130000-3
Tjänster i samband med religionsutövande	98131000-0
Hotell- och restaurangtjänster	Från 55100000-1 till 55410000-7 Från 55521000-8 till 55521200-0 (55521000-8 Catering för privata hushåll,

¹ Senaste lydelse 2018:1159.

Beskrivning	CPV-kod
	55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser) 55520000-1 Catering 55522000-5 Catering för transportföretag 55523000-2 Catering för övriga företag eller övriga institutioner 55524000-9 Skolbespisning 55510000-8 Matsalstjänster 55511000-5 Matsalstjänster och övrig kafeteriaverksamhet för särskild kundgrupp, 55512000-2 Drift av matsal 55523100-3 Servering av skolmåltider
Juridiska tjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 22 och 23 §§ denna lag	Från 79100000-5 till 79140000-7 75231100-5
Övrig statsförvaltning och statliga tjänster	Från 75100000-7 till 75120000-3 75123000-4 Från 75125000-8 till 75131000-3
Samhällstjänster	Från 75200000-8 till 75231000-4
Fängelserelaterade tjänster, tjänster för allmän säkerhet och räddningstjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 26 § denna lag	Från 75231210-9 till 75231230-5 Från 75240000-0 till 75252000-7 <i>794300000-7</i> 98113100-9
Undersöknings- och säkerhetstjänster	Från 79700000-1 till 79721000-4 (Undersöknings- och säkerhetstjänster, Säkerhetstjänster, Larmövervakningstjänster, Vaktjänster, Övervakningstjänster, Eftersökning, Uppspårning av försvunna, Patrullering, Utfärdande av id-kort, Utredning och Detektivtjänster) 79722000-1 (Grafologi) 79723000-8 (Avfallsanalys)
Internationella tjänster	98900000-2 (Tjänster tillhandahållna av exterritoriala organisationer och organ) 98910000-5 (Särskilda tjänster för internationella organisationer och organ)
Posttjänster	64000000-6 (Post- och telekommunikations- tjänster) 64100000-7 (Post- och budtjänster)

Beskrivning	CPV-kod
	64110000-0 (Postgång)
	64111000-7 (Posttjänster för tidningar och tidskrifter)
	64112000-4 (Posttjänster för brev)
	64113000-1 (Posttjänster för paket)
	64114000-8 (Postkassörstjänster)
	64115000-5 (Förhyrning av postbox)
	64116000-2 (Poste restantetjänster)
	64122000-7 (Internpost)
Diverse tjänster	50116510-9 (Regummering av däck)
	71550000-8 (Smedtjänster)

*Föreslagen lydelse***Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster**

Beskrivning	CPV-kod
<i>Hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster</i>	75200000-8 75231200-6 75231240-8 79611000-0 79622000-0 (Tillhandahållande av hemtjänstpersonal) 79624000-4 (Förmedling av vårdpersonal) 79625000-1 (Förmedling av läkare) Från 85000000-9 till 85323000-9 98133100-5 98133000-4 98200000-5 98500000-8 (Privata hushåll med anställd personal) Från 98513000-2 till 98514000-9 (Arbetskrafttjänster för hushåll, Bemanningstjänster för enskilda, Tjänster utförda av kontorspersonal för enskilda, Tillfällig personal för hushåll och Hemtjänst)
Administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur	85321000-5 85322000-2 75000000-6 (Offentlig förvaltning, försvar och socialförsäkringstjänster) 75121000-0 75122000-7 75124000-1 Från 79995000-5 till 79995200-7 Från 80000000-4 (Undervisning och utbildning) till 80660000-8 Från 92000000-1 till 92700000-8 79950000-8 (Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser) 79951000-5 (Organisering av seminarier) 79952000-2 (Evenemang) 79952100-3 (Anordnande av kulturevenemang) 79953000-9 (Festivalarrangemang) 79954000-6 (Festarrangemang) 79955000-3 (Anordnande av modevisningar) 79956000-0 (Anordnande av mässor och utställningar)

Beskrivning	CPV-kod
Obligatorisk socialförsäkring	75300000-9
Bidragstjänster	75310000-2 75311000-9 75312000-6 75313000-3 75313100-4 75314000-0 75320000-5 75330000-8 75340000-1
Andra samhälleliga och personliga tjänster, inklusive fackföreningstjänster, tjänster utförda av politiska organisationer, tjänster tillhandahållna av ungdomsorganisationer och andra medlemsorganisationstjänster	98000000-3 98120000-0 98132000-7 98133110-8 98130000-3
Tjänster i samband med religionsutövande	98131000-0
Hotell- och restaurangtjänster	Från 55100000-1 till 55410000-7 Från 55521000-8 till 55521200-0 (55521000-8 Catering för privata hushåll, 55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser) 55520000-1 Catering 55522000-5 Catering för transportföretag 55523000-2 Catering för övriga företag eller övriga institutioner 55524000-9 Skolbespisning 55510000-8 Matsalstjänster 55511000-5 Matsalstjänster och övrig kafeteriaverksamhet för särskild kundgrupp 55512000-2 Drift av matsal 55523100-3 Servering av skolmåltider
Juridiska tjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 22 och 23 §§ denna lag	Från 79100000-5 till 79140000-7 75231100-5
Övrig statsförvaltning och statliga tjänster	Från 75100000-7 till 75120000-3 75123000-4 Från 75125000-8 till 75131000-3
Samhällstjänster	Från 75200000-8 till 75231000-4

Beskrivning	CPV-kod
Fängelserelaterade tjänster, tjänster för allmän säkerhet och räddningstjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 26 § denna lag	Från 75231210-9 till 75231230-5 Från 75240000-0 till 75252000-7 79430000-7 98113100-9
Undersöknings- och säkerhetstjänster	Från 79700000-1 till 79721000-4 (Undersöknings- och säkerhetstjänster, Säkerhetstjänster, Larmövervakningstjänster, Vaktjänster, Övervakningstjänster, Eftersökning, Uppspårning av försvunna, Patrullering, Utfärdande av id-kort, Utredning och Detektivtjänster) 79722000-1 (Grafologi) 79723000-8 (Avfallsanalys)
Internationella tjänster	98900000-2 (Tjänster tillhandahållna av exterritoriala organisationer och organ) 98910000-5 (Särskilda tjänster för internationella organisationer och organ)
Posttjänster	64000000-6 (Post- och telekommunikations-tjänster) 64100000-7 (Post- och budtjänster) 64110000-0 (Postgång) 64111000-7 (Posttjänster för tidningar och tidskrifter) 64112000-4 (Posttjänster för brev) 64113000-1 (Posttjänster för paket) 64114000-8 (Postkassörstjänster) 64115000-5 (Förhyrning av postbox) 64116000-2 (Poste restantetjänster) 64122000-7 (Internpost)
Diverse tjänster	50116510-9 (Regummering av däck) 71550000-8 (Smedtjänster)

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna¹

dels att 19 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1, 4, 6 och 7 §§, 2 kap. 15 §, 5 kap. 7 §, 6 kap. 5 §, 10 kap. 2 och 5 §§, 13 kap. 1 §, 20 kap. 1–3, 6 och 13–15 §§, 21 kap. 1 och 4 §§, bilaga 2 och rubriken närmast före 1 kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya kapitel, 19 och 19 a kap., och fyra nya paragrafer, 1 kap. 9 a §, 5 kap. 6 a § och 20 kap. 13 a och 13 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Innehållet i denna lag är uppdelat enligt följande:

1 kap. – Lagens innehåll, tillämpningsområde och definitioner

2 kap. – Verksamheter som omfattas av lagen och blandad upphandling

3 kap. – Undantag från lagens tillämpningsområde

4 kap. – Allmänna bestämmelser

5 kap. – Tröskelvärden

6 kap. – Upphandlingsförfaranden

7 kap. – Ramavtal, inköpscentraler och annan samordnad upphandling

8 kap. – Elektroniska metoder för upphandling

9 kap. – Tekniska krav

10 kap. – Annonsering av upphandling och inbjudan till anbudssökande

11 kap. – Tidsfrister för anbudssökningar och anbud

12 kap. – Kommunikation, information till leverantörer och dokumentation

– lagens innehåll, tillämpningsområde och definitioner (1 kap.),

– verksamheter som omfattas av lagen och blandad upphandling (2 kap.),

– undantag från lagens tillämpningsområde (3 kap.),

– allmänna bestämmelser (4 kap.),

– tröskelvärden (5 kap.),

– upphandlingsförfaranden (6 kap.),

– ramavtal, inköpscentraler och annan samordnad upphandling (7 kap.),

– elektroniska metoder för upphandling (8 kap.),

– tekniska krav (9 kap.),

– annonsering av upphandling och inbjudan till anbudssökande (10 kap.),

– tidsfrister för anbudssökningar och anbud (11 kap.),

– kommunikation, information till leverantörer och dokumentation (12 kap.),

¹ Senaste lydelse av

19 kap. 9 § 2019:671

19 kap. 11 § 2019:671

19 kap. 12 § 2019:671

19 kap. 13 § 2019:671.

13 kap. – Uteslutning av leverantörer

14 kap. – Kvalificering

15 kap. – Utvärdering av anbud och tilldelning av kontrakt

16 kap. – Fullgörande av kontrakt

17 kap. – Projekttävlingar

18 kap. – Anbud som omfattar varor med ursprung i tredjeland

19 kap. – Upphandling under tröskelvärdena och upphandling av tjänster enligt bilaga 2

20 kap. – Avtalsspärr, överprövning och skadestånd

21 kap. – Upphandlingsskadeavgift

22 kap. – Tillsyn

Till lagen hör följande bilagor:

Bilaga 1 – Förteckning över byggtreprenadkontrakt

Bilaga 2 – Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster

Bilaga 3 – Definitioner av vissa tekniska specifikationer

Tröskelvärden

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling uppgår till minst det tröskelvärde som gäller enligt 5 kap. 1 § och upphandlingen eller projekttävlingen inte avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2, ska den genomföras med tillämpning av denna lag utom 19 kap.

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling understiger tröskelvärdet eller om upphandlingen eller projekttävlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2, ska den gen-

– uteslutning av leverantörer (13 kap.),

– kvalificering (14 kap.),

– utvärdering av anbud och tilldelning av kontrakt (15 kap.),

– fullgörande av kontrakt (16 kap.),

– projekttävlingar (17 kap.),

– anbud som omfattar varor med ursprung i tredjeland (18 kap.),

– annonspliktiga upphandlingar under tröskelvärdena och annonspliktiga upphandlingar av tjänster enligt bilaga 2 (19 kap.),

– direktupphandling (19 a kap.),

– avtalsspärr, överprövning och skadestånd (20 kap.),

– upphandlingsskadeavgift (21 kap.), och

– tillsyn (22 kap.).

– Förteckning över byggtreprenadkontrakt (bilaga 1),

– Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster (bilaga 2), och

– Definitioner av vissa tekniska specifikationer (bilaga 3).

Tröskelvärden och beräkning av värdet av en upphandling

4 §

Värdet av en upphandling eller en projekttävling ska beräknas enligt bestämmelserna i 5 kap.

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling uppgår till minst det tröskelvärde som gäller enligt 5 kap. 1 § och upphandlingen eller projekttävlingen inte avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2, ska den genomföras med tillämpning av denna lag utom 19 kap. och 19 a kap.

Om det beräknade värdet av en upphandling eller en projekttävling understiger tröskelvärdet eller om upphandlingen eller projekttävlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2, ska den gen-

omföras med tillämpning av 19 kap. eller 19 a kap.

6 §²

I detta kapitel finns definitioner av begrepp som används i lagen. I bilaga 3 finns definitioner av vissa tekniska specifikationer.

Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel. Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck finns i nedan angivna paragrafer:

<i>Anbudsinfordran i 10 kap. 1 §</i>	– <i>anbudsinfordran i 10 kap. 1 §,</i>
<i>Anknutet företag i 3 kap. 19 §</i>	– <i>anknutet företag i 3 kap. 19 §,</i>
<i>CPV-nomenklaturen i 4 kap. 17 §</i>	– <i>blandade kontrakt i 2 kap. 9 §,</i>
<i>Blandade kontrakt i 2 kap. 9 §</i>	– <i>CPV-nomenklaturen i 4 kap. 17 §,</i>
<i>Delbara respektive odelbara blandade kontrakt i 2 kap. 11 §</i>	– <i>delbara respektive odelbara blandade kontrakt i 2 kap. 11 §,</i>
<i>Direktupphandling i 19 kap. 4 §</i>	– <i>direktupphandling i 19 a kap. 1 §,</i>
<i>Dynamiskt inköpssystem i 8 kap. 1 §</i>	– <i>dynamiskt inköpssystem i 8 kap. 1 §,</i>
<i>Elektronisk auktion i 8 kap. 15 §</i>	– <i>elektronisk auktion i 8 kap. 15 §,</i>
<i>Elektronisk katalog i 8 kap. 28 §</i>	– <i>elektronisk katalog i 8 kap. 28 §,</i>
<i>Förenklat förfarande i 19 kap. 5 §</i>	– <i>förfarande för inrättande av innovationspartnerskap i 6 kap. 23 och 24 §§,</i>
<i>Förfarande för inrättande av innovationspartnerskap i 6 kap. 23 och 24 §§</i>	– <i>förhandlat förfarande med föregående annonsering i 6 kap. 4 §,</i>
<i>Förhandlat förfarande med föregående annonsering i 6 kap. 4 §</i>	– <i>förhandlat förfarande utan föregående annonsering i 6 kap. 5–12 §§,</i>
<i>Förhandlat förfarande utan föregående annonsering i 6 kap. 5–12 §§</i>	– <i>intern upphandling i 3 kap. 11–16 §§,</i>
<i>Intern upphandling i 3 kap. 11–16 §§</i>	– <i>konkurrenspräglad dialog i 6 kap. 13 och 14 §§,</i>
<i>Konkurrenspräglad dialog i 6 kap. 13 och 14 §§</i>	– <i>leverantör av medietjänster i 3 kap. 26 §,</i>
<i>Leverantör av medietjänster i 3 kap. 26 §</i>	– <i>märkning i 9 kap. 13 §,</i>
<i>Märkning i 9 kap. 13 §</i>	– <i>posttjänst i 2 kap. 6 §,</i>
<i>Posttjänst i 2 kap. 6 §</i>	– <i>selektivt förfarande i 6 kap. 3 §, och</i>
<i>Selektivt förfarande i 6 kap. 3 §</i>	
<i>Urvalsförfarande i 19 kap. 6 §</i>	
<i>Öppet förfarande i 6 kap. 2 §.</i>	– <i>öppet förfarande i 6 kap. 2 §.</i>

² Senaste lydelse 2017:348.

7 §

Med anbudssökande avses den som har ansökt om att få eller inbjudits att delta i

1. ett selektivt förfarande,
2. ett förhandlat förfarande med föregående annonsering,
3. ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering,
4. en konkurrenspräglad dialog,
5. ett förfarande för inrättande av innovationspartnerskap, eller
6. ett urvalsförfarande.

Med anbudssökande avses den som har ansökt om att få eller inbjudits att delta i *ett förfarande som genomförs i fler än ett steg.*

9 a §

Med CPV-kod avses sådana referensnummer som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 av den 5 november 2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV), i lydelsen enligt Europeiska kommissionens förordning (EG) nr 213/2008.

2 kap.

15 §

Om den upphandlande enheten tilldelar ett delbart blandat kontrakt som ett enda kontrakt och kontraktet avser dels upphandling av varor, tjänster eller byggtreprenader som regleras i denna lag, dels upphandling som regleras i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner ska kontraktet tilldelas med tillämpning av

1. bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdena i denna lag, om värdet av den del av kontraktet som regleras i lagen beräknas uppgå till minst det tröskelvärde som ska tillämpas enligt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 §, eller

2. bestämmelserna i 19 kap. i denna lag om värdet av den del av kontraktet som regleras i *lagen* beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 § och värdet av den del som avser koncessioner beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt lagen om upphandling av koncessioner.

2. bestämmelserna i 19 kap. *eller 19 a kap.* i denna lag, om värdet av den del av kontraktet som regleras i *denna lag* beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt 1 kap. 4 § och 5 kap. 1 § och värdet av den del som avser koncessioner beräknas understiga det tröskelvärde som ska tillämpas enligt lagen om upphandling av koncessioner.

5 kap.**6 a §**

En upphandling får inte delas upp i avsikt att kringgå bestämmelserna i 19 kap.

7 §³

Om en planerad byggtreprenad eller anskaffning av tjänster respektive anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt upphandlas i form av delkontrakt, ska det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas när det avgörs om upphandlingens värde uppgår till tröskelvärdet enligt 1 §.

Om tröskelvärdet överskrids, ska varje delkontrakt upphandlas enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet.

Detta gäller dock inte för ett enskilt delkontrakt vars värde är lägre än

1. 80 000 euro när det gäller varor eller tjänster, eller
2. 1 000 000 euro när det gäller byggtreprenader.

Finns det flera delkontrakt av sådant slag som anges i *föregående stycke*, ska vart och ett av dem upphandlas enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet, om det sammanlagda värdet av dessa delkontrakt överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

För sådana delkontrakt som enligt denna paragraf undantas från bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet tillämpas 19 kap.

Finns det flera delkontrakt av sådant slag som anges i *tredje stycket*, ska vart och ett av dem upphandlas enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet, om det sammanlagda värdet av dessa delkontrakt överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

För sådana delkontrakt som enligt denna paragraf undantas från bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdet tillämpas 19 kap. *eller 19 a kap.*

6 kap.**5 §**

En upphandlande enhet får använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, om det vid ett *öppet eller selektivt förfarande* inte har lämnats några lämpliga anbudsansökningar eller anbud och de villkor som har angetts i de ursprungliga upphandlingsdokumenten inte har ändrats väsentligt.

En upphandlande enhet får använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, om det vid ett *förfarande med föregående annonsering* inte har lämnats några lämpliga anbudsansökningar eller anbud och de villkor som har angetts i de ursprungliga upphandlingsdokumenten inte har ändrats väsentligt.

³ Senaste lydelse 2017:348.

10 kap.**2 §**

En upphandlande enhet får använda en förhandsannons som anbudsinfordran när upphandling ska genomföras med selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående annonsering.

En enhet som ska upphandla tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 får också använda en förhandsannons som anbudsinfordran.

5 §

En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska skicka en efterannons om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks. En enhet som tilldelat kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska skicka en efterannons senast 30 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt.

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem *eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2* samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Första stycket gäller inte för tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

13 kap.**1 §⁴**

En upphandlande enhet som är en upphandlande myndighet ska utesluta en leverantör från att delta i ett kvalificeringssystem eller en upphandling, om enheten genom en kontroll enligt 14 kap. 3 § eller på annat sätt får kännedom om att leverantören enligt en dom som fått laga kraft är dömd för brott som innefattar

1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, korruption enligt artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn, eller korruption enligt nationella bestämmelser,

⁴ Senaste lydelse 2018:1318.

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i den ursprungliga lydelsen,

5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artiklarna 3 och 5–12 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF, i den ursprungliga lydelsen, eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 14 i det direktivet, eller

6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i den ursprungliga lydelsen.

Är leverantören en juridisk person, ska leverantören uteslutas om en person som ingår i leverantörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera leverantören.

19 kap. Annonspliktiga upphandlingar under tröskelvärdena och annonspliktiga upphandlingar av tjänster enligt bilaga 2

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller för

1. upphandling eller projekttävling vars värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §, och

2. upphandling eller projekttävling av en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2.

Vid upphandling enligt detta kapitel gäller även bestämmelserna i 1–3 kap., 5 kap. och 20–22 kap.

Om direktupphandling får användas enligt 19 a kap. gäller endast bestämmelserna i det kapitlet.

Principer för upphandling

2 § En upphandlande enhet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

3 § En upphandlande enhet bör beakta miljöhänsyn samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn om upphandlingens art motiverar detta.

Anbud i grupp

4 § En grupp av leverantörer får delta i en upphandling. En upphandlande enhet får inte ställa upp villkor om att en sådan grupp ska ha en viss juridisk form för att få lämna en anbudsansökan eller ett anbud. Enheten får dock begära att gruppen ska ha en viss juridisk form när den har blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett tillfredsställande sätt.

Tillgång till andra företags kapacitet

5 § En leverantör får när det gäller ett visst kontrakt vid behov åberopa ett annat företags kapacitet. Leverantören ska i sådant fall visa att den kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

Annonsering

Anbudsinfordran genom annons

6 § En upphandlande enhet ska genom en anbudsinfordran informera om sin avsikt att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. En anbudsinfordran ska göras genom en annons om upphandling eller en förhandsannons.

Efterannonsering av upphandlingsresultatet

7 § En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en efterannons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks.

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samlar efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Enheten behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal.

Annonsering i registrerade annonsdatabaser

8 § Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Upphandlingsdokumenten

Innehållet i upphandlingsdokumenten

9 § Upphandlingsdokumenten ska innehålla uppgifter om

1. hur förfarandet ska genomföras,
 2. vilka krav som en anbudssökande eller anbudsgivare ska uppfylla för att få delta i upphandlingen,
 3. vilka minimikrav som ett anbud ska uppfylla,
 4. vilka tilldelningskriterier som ska användas och deras viktning eller prioritetsordning, och
 5. vilka kommersiella villkor och andra särskilda villkor som ska gälla vid fullgörande av kontraktet.
- Upphandlingsdokumenten ska även innehålla de uppgifter i övrigt som är relevanta.

Tillgång till upphandlingsdokumenten

10 § En upphandlande enhet ska ge fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till upphandlingsdokumenten från den dag då annonsen publicerades eller, om dokumenten tillkommer i ett senare skede i upphandlingsprocessen, så snart som möjligt.

Tid för att komma in med anbud

11 § Anbudssökande och anbudsgivare ska ges skälig tid att komma in med anbudsansökningar eller anbud.

Kommunikation vid en upphandling

12 § Förfarandet vid en upphandling är skriftligt. Muntlig kommunikation får användas som ett komplement om den upphandlande enheten bedömer att det är lämpligt. Om muntlig kommunikation används ska enheten dokumentera alla muntligt lämnade uppgifter som är av betydelse för upphandlingen.

Kompletterande information om upphandlingsdokumenten

13 § En upphandlande enhet ska på begäran av en leverantör lämna kompletterande upplysningar om upphandlingsdokumenten senast sex dagar före angiven sista dag för anbud, förutsatt att upplysningarna har begärts i god tid.

Samma tidsfrist gäller om enheten på eget initiativ vill lämna kompletterande upplysningar om innehållet i upphandlingsdokumenten.

Upplysningarna enligt första och andra styckena ska lämnas skriftligen på ett sådant sätt att alla leverantörer som deltar eller önskar delta i upphandlingen kan få del av dem.

Förlängning av tiden för att komma in med anbud

14 § Tiden för att komma in med anbud ska förlängas så att alla leverantörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud, om

1. kompletterande upplysningar inte lämnas inom den tidsfrist som anges i 13 §, eller
2. väsentliga ändringar görs i upphandlingsdokumenten.

Dialog i en upphandling

15 § En upphandlande enhet får ha en dialog med en eller flera leverantörer i en pågående upphandling. Med dialog avses ett informationsutbyte mellan en upphandlande enhet och en leverantör.

En dialog får omfatta rättelser av fel samt förtydliganden och kompletteringar av anbudet eller andra handlingar som leverantören har lämnat in. Om enheten tillåter en leverantör att rätta, förtydliga eller komplettera ska övriga leverantörer ges motsvarande möjlighet.

Förhandling i en upphandling

16 § En upphandlande enhet får förhandla med en leverantör om

1. alla aspekter av upphandlingsdokumenten, förutom minimikrav och tilldelningskriterier, och

2. alla aspekter av anbudet eller andra handlingar som har lämnats in av leverantören.

Uteslutning av leverantörer

17 § En leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling i enlighet med det som föreskrivs i 13 kap. 1 och 2–4 §§. En leverantör får också uteslutas om den på andra grunder som anges i upphandlingsdokumenten är olämplig att delta i upphandlingen.

En upphandlande enhet ska, innan den beslutar att utesluta en leverantör, ge leverantören tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över de omständigheter som enligt enheten utgör skäl för uteslutning.

Onormalt låga anbud

18 § En upphandlande enhet får förkasta ett anbud om den finner att anbudet är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten begärt en förklaring och inte fått tillfredsställande svar.

Information om beslut*Skriftlig underrättelse om beslut*

19 § En upphandlande enhet ska snarast möjligt underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet och en uppgift om den period under vilken avtal enligt 20 kap. 1 § inte får ingås (avtalsspärr).

Om enheten använder sig av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, ska anbudsgivarna skriftligen underrättas om ett beslut om tilldelning av kontrakt när beslutet har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens. Underrättelsen ska innehålla skälen för beslutet. Om enheten väljer att iakta en avtalsspärr enligt 20 kap. 1 §, ska underrättelsen innehålla uppgift om det och om avtalsspärrens längd.

En underrättelse enligt första eller andra stycket innebär inte att ett anbud förfaller.

Upplysningar om skälen för beslut på begäran av leverantör

20 § En upphandlande enhet ska till den anbudssökande eller anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om skälen för att dennes ansökan har avslagits eller anbud har förkastats. Enheten ska vidare på begäran av en anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud lämna upplysningar om de relativa fördelarna med det valda anbudet.

Upplysningarna ska lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att en skriftlig begäran kom in till enheten.

Underrättelse om att upphandlingen avbryts eller görs om

21 § En upphandlande enhet ska snarast möjligt underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om enheten beslutar att avbryta upphandlingen efter anbudsinfordran samt vid beslut att göra om upphandlingen. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet.

Dokumentation*Dokumentation av genomförandet av en upphandling*

22 § En upphandlande enhet ska dokumentera genomförandet av en upphandling. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att enheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Vid upphandling av en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 ska en upphandlande enhet dokumentera upphandlingen med tillämpning av 12 kap. 15 § om bevarande av information.

Bevarande av handlingar

23 § I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. För en upphandlande enhet som inte omfattas av arkivlagen gäller andra och tredje styckena.

När en upphandling har avslutats eller ett ramavtal har ingåtts ska en upphandlande enhet på ett betryggande sätt förvara anbudsansökningar och anbud med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, sådana dokument som avses i 22 § och liknande handlingar. Handlingarna ska bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

En upphandlande enhet ska även bevara det kontrakt eller det ramavtal som har ingåtts efter en upphandling. Kontraktet eller ramavtalet ska bevaras åtminstone under sin löptid.

Tillgång till kontrakt

24 § 12 kap. tryckfrihetsförordningen finns bestämmelser om allmänna handlingars offentlighet. För en upphandlande enhet som inte ska tillämpa de bestämmelserna gäller andra och tredje styckena.

En upphandlande enhet ska på begäran av en berörd leverantör lämna ut en kopia eller en utskrift av ett kontrakt som avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 och som bevaras enligt 23 § tredje stycket, om kontraktet ingåtts till ett värde av minst 1 000 000 euro.

I fråga om utlämnande av ett kontrakt tillämpas 12 kap. 19–23 §§.

Reserverad upphandling för vissa tjänster enligt bilaga 2

25 § En upphandlande enhet får reservera deltagandet i en upphandling av tjänster som anges i bilaga 2 och som omfattas av CPV-koderna 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 85000000-9 till 85323000-9, 98133000-4, 75121000-0, 75122000-7, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, 92500000-6, 92600000-7, 98133110-8 och 75123000-4, för sådana organisationer som

1. har till syfte att fullgöra ett offentligt uppdrag som är kopplat till att tillhandahålla sådana tjänster,

2. återinvesterar eventuell vinst för att uppnå syftet enligt 1, och

3. har en lednings- och ägarstruktur som grundar sig på personalens ägande eller deltagande eller som kräver aktivt deltagande av personal, användare eller berörda parter.

Löptiden för kontraktet får inte överstiga tre år.

Om en upphandlande enhet med tillämpning av första stycket har tilldelat en organisation ett kontrakt för en viss tjänst under de senaste tre åren, får enheten inte med stöd av samma stycke tilldela den organisationen ytterligare ett kontrakt för den berörda tjänsten.

Särskilda bestämmelser om projekttävlingar

26 § Bestämmelserna i 17 kap. 1 och 3–6 §§ gäller även för projekttävlingar enligt detta kapitel.

En upphandlande enhet ska informera om sin avsikt att anordna en projekttävling genom en annons.

Om ett kontrakt enligt tävlingsreglerna ska tilldelas vinnaren eller en av vinnarna ska det anges i annonsen om tävlingen. Enheten ska i sådant fall också bjuda in vinnaren eller vinnarna att delta i förhandlingar när projekttävlingen är avslutad.

Bemyndigande

27 § Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

19 a kap. Direktupphandling

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller vid direktupphandling. Med direktupphandling avses ett förfarande för tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal utan krav på att den upphandlande enheten först ska informera om sin avsikt att upphandla genom en annons om anbudsinfordran.

Vid direktupphandling gäller även 1–3 kap., 5 kap. och 20–22 kap.

Direktupphandling under vissa belopp

2 § Direktupphandling får användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga 1 200 000 kronor. När upphandlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 får direktupphandling användas om upp-

handlingens värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

Direktupphandling till följd av olämpliga anbudsansökningar eller anbud

3 § Direktupphandling får användas om det vid en upphandling enligt 19 kap. inte har lämnats några lämpliga anbudsansökningar eller anbud och de villkor som har angetts i de ursprungliga upphandlingsdokumenten inte har ändrats väsentligt.

En anbudsansökan ska anses vara olämplig om den berörda leverantören får uteslutas enligt 19 kap. 17 § eller inte uppfyller de kvalificeringskrav som den upphandlande enheten har fastställt. Ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande enhetens krav enligt upphandlingsdokumenten.

Direktupphandling vid synnerlig brådska och i vissa andra fall

4 § Direktupphandling får användas om

1. det på grund av synnerlig brådska, som beror på omständigheter som varken kan tillskrivas eller har kunnat förutses av den upphandlande enheten, inte är möjligt att genomföra upphandlingen enligt 19 kap. och anskaffningen är absolut nödvändig,

2. förhållandena motsvarar de förhållanden som enligt 6 kap. 7 § eller 10–12 §§ gör det tillåtet att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, eller

3. det finns synnerliga skäl.

Direktupphandling enligt första stycket får endast användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 § eller om upphandlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2.

Direktupphandling i samband med överprövning

5 § Direktupphandling får användas vid en anskaffning som är nödvändig för att tillgodose ett angeläget behov som har uppstått till följd av att en allmän förvaltningsdomstol

1. handlägger eller har avgjort ett mål om överprövning av en upphandling och avtal inte får ingås,

2. har beslutat att en upphandling ska göras om eller rättas, eller

3. handlägger ett mål om överprövning av ett avtals giltighet och avtalet inte får fullgöras.

6 § Ett kontrakt som tilldelas genom direktupphandling enligt 5 § får inte ha längre löptid eller vara mer omfattande än vad som krävs med hänsyn till upphandlingens syfte.

Direktupphandling enligt 5 § får endast användas om upphandlingens värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 § eller om upphandlingen avser ett sådant delkontrakt som enligt 5 kap. 7 § får tilldelas enligt 19 kap.

Principer för direktupphandling

7 § Vid direktupphandling ska den upphandlande enheten behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Upphandlingen ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Annons om avsikt att direktupphandla

8 § En upphandlande enhet som avser att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom att publicera en annons om upphandlingen i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

I 20 kap. 3 § finns en bestämmelse om avtalsspärr vid annonsering enligt första stycket.

Skriftlig underrättelse om beslut

9 § En upphandlande enhet som har begärt in anbud från fler än en leverantör ska snarast möjligt underrätta de leverantörer som har lämnat anbud i upphandlingen om sitt beslut att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig.

Underrättelsen utlöser inte någon avtalsspärr enligt 20 kap. 1 §.

Dokumentation

Dokumentation av en direktupphandling

10 § En upphandlande enhet ska dokumentera genomförandet av en direktupphandling om upphandlingens värde uppgår till minst 100 000 kronor. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att enheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Bevarande av handlingar

11 § I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. För en upphandlande enhet som inte omfattas av arkivlagen gäller andra och tredje styckena.

När en upphandling har avslutats eller ett ramavtal har ingåtts ska en upphandlande enhet på ett betryggande sätt förvara anbudsansökningar och anbud med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, sådana dokument som avses i 10 § och liknande handlingar. Handlingarna ska bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

En upphandlande enhet ska även bevara det kontrakt eller det ramavtal som har ingåtts genom en direktupphandling. Kontraktet eller ramavtalet ska bevaras åtminstone under sin löptid.

Efterannonsering

Efterannonsering av upphandlingsresultatet

12 § En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en efterannons informera om upphandlingsresultatet senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks.

Trots första stycket får enheten vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem eller av kontrakt som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 2 samla efterannonserna kvartalsvis. I sådana fall ska de samlade annonserna skickas för publicering senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.

Enheten behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal eller när upphandlingens värde understiger 1 200 000 kronor.

Annonsering i registrerade annonsdatabaser

13 § En efterannons enligt 12 § ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Riktlinjer för direktupphandling

14 § En upphandlande enhet ska besluta om riktlinjer för direktupphandling.

Bemyndigande

15 § Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

20 kap.

1 §

Om en upphandlande enhet är skyldig att skicka en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 29 § och underrättelsen har skickats med ett elektroniskt medel, får den upphandlande enheten inte ingå avtal (avtalsspärr) förrän 10 dagar har gått från det att underrättelsen skickades.

Om underrättelsen har skickats på annat sätt än med ett elektroniskt medel till någon anbudssökande eller anbudsgivare, får avtal inte ingås förrän 15 dagar har gått från utskickandet.

Om en upphandlande enhet i underrättelsen har angett en längre avtalsspärr än den föreskrivna minimifristen, får avtal inte ingås förrän efter utgången av den angivna perioden.

Om en upphandlande enhet är skyldig att skicka en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 19 § första stycket och underrättelsen har skickats med ett elektroniskt medel, får den upphandlande enheten inte ingå avtal (avtalsspärr) förrän 10 dagar har gått från det att underrättelsen skickades.

2 §

Avtalsspärr gäller inte

1. vid tilldelning av kontrakt efter upphandling utan föregående annonsering med stöd av 6 kap. 5–12 §§,

2. vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem, *eller*

1. vid tilldelning av kontrakt efter upphandling utan föregående annonsering med stöd av 6 kap. 5–12 §§, *eller*

2. vid tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem *som har inrättats enligt 8 kap.*

3. vid direktupphandling enligt 19 kap. 7 § tredje stycket.

3 §

Vid annonsering enligt 10 kap. 6 § eller 19 kap. 13 § får den upphandlande enheten inte ingå avtal förrän 10 dagar har gått från det att annonsen publicerats.

Vid annonsering enligt 10 kap. 6 § eller 19 a kap. 8 § får den upphandlande enheten inte ingå avtal förrän 10 dagar har gått från det att annonsen publicerats.

6 §

Om den upphandlande enheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Om den upphandlande enheten har brutit mot någon bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

En upphandling får inte överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande enheten och en leverantör.

13 §

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande enhet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2, 3 eller 4 §, 17 kap. 2 § eller 19 kap. 9 § när det inte har varit tillåtet att använda direktupphandling enligt 19 kap., eller

1. utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2, 3 eller 4 § eller 17 kap. 2 § när det inte har varit tillåtet att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 6 kap. 5–12 §§, eller

2. enligt ett dynamiskt inköpssystem utan att de villkor som anges i 8 kap. 10 eller 12 § har följts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Ett avtal ska också förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om avtals-spärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tio-dagarsfristen i 10 § eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 29 § första stycket. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har

överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

13 a §

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande enhet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 19 kap. 6 § när direktupphandling enligt 19 a kap. inte har fått användas, eller

2. efter att enheten har tilldelat kontrakt enligt 19 kap. med användning av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, om

a) kontraktstilldelningen har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens, och

b) föreskrivna villkor för metoden inte har följts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

13 b §

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande enhet och en leverantör är ogiltigt, om det har slutits

1. i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tiodagarsfristen i 10 §, eller

2. före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 12 kap. 12 § första stycket eller 19 kap. 19 § första stycket.

För ogiltighet i dessa fall krävs dessutom att någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och att detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

14 §

Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå

Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå

trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13 § är uppfyllda.

trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13, *13 a eller 13 b* § är uppfyllda.

15 §

Bestämmelserna om ogiltighet i 13 § ska inte tillämpas

1. på avtal som har slutits av en upphandlande enhet enligt ett dynamiskt inköpssystem, om den upphandlande enheten skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 12 kap. 12 § första stycket, *samt* iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §, *eller*

2. om en upphandlande enhet genom annons enligt 10 kap. 6 § eller 19 kap. 13 § har meddelat sin avsikt att upphandla och har iakttagit avtalsspärren enligt 3 §.

Bestämmelserna om ogiltighet i 13 *och 13 a* §§ ska inte tillämpas

1. på avtal som har slutits av en upphandlande enhet enligt ett dynamiskt inköpssystem *som har inrättats enligt 8 kap.*, om den upphandlande enheten *har*

a) skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 12 kap. 12 § första stycket, *och*

b) iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §,

2. *på avtal som har slutits av en upphandlande enhet enligt 19 kap. efter användning av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, om enheten har*

a) skickat ut en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 19 kap. 19 § *andra* stycket, *och*

b) iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §, *eller*

3. om en upphandlande enhet genom annons enligt 10 kap. 6 § eller 19 a kap. 8 § har meddelat sin avsikt att upphandla och har iakttagit avtalsspärren enligt 3 §.

21 kap.

1 §

Allmän förvaltningsdomstol får besluta att en upphandlande enhet ska betala en särskild avgift (upphandlingsskadeavgift), om

1. allmän förvaltningsdomstol i ett avgörande som fått laga kraft har fastställt att ett avtal får bestå, trots att det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 20 kap. 1, 3 eller 8 §,

2. allmän förvaltningsdomstol i ett avgörande som fått laga kraft har fastställt att ett avtal får bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse enligt 20 kap. 14 §, *eller*

3. enheten har slutit avtal med en leverantör utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2, 3, eller 4 §, 17 kap. 2 § eller 19 kap. 9 §.

3. enheten har slutit avtal med en leverantör utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1, 2, 3 eller 4 §, 17 kap. 2 § eller 19 kap. 6 §.

4 §

Upphandlingsskadeavgiften ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde enligt 5 kap. eller 19 kap. 8 §.

Upphandlingsskadeavgiften ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde enligt 5 kap.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Bilaga 2

Nuvarande lydelse

Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster

Beskrivning	CPV-kod
Hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster	75200000-8 75231200-6 75231240-8 79611000-0 79622000-0 (Tillhandahållande av hemtjänstpersonal) 79624000-4 (Förmedling av vårdpersonal) 79625000-1 (Förmedling av läkare) Från 85000000-9 till 85323000-9 98133100-5 98133000-4 98200000-5 98500000-8 (Privata hushåll med anställd personal) Från 98513000-2 till 98514000-9 (Arbetskrafttjänster för hushåll, Bemanningstjänster för enskilda, Tjänster utförda av kontorspersonal för enskilda, <i>kontorspersonal för enskilda</i> , Tillfällig personal för hushåll och Hemtjänst).
Administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur	85321000-5 85322000-2 75000000-6 (Offentlig förvaltning, försvar och socialförsäkringstjänster) 75121000-0 75122000-7 75124000-1 Från 79995000-5 till 79995200-7 Från 80000000-4 (Undervisning och utbildning) till 80660000-8 Från 92000000-1 till 92700000-8 79950000-8 (Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser) 79951000-5 (Organisering av seminarier) 79952000-2 (Evenemang) 79952100-3 (Anordnande av kulturevenemang) 79953000-9 (Festivalarrangemang), 79954000-6 (Festarrangemang) 79955000-3 (Anordnande av modevisningar)

Beskrivning	CPV-kod
	79956000-0 (Anordnande av mässor och utställningar)
Obligatorisk socialförsäkring	75300000-9
Bidragstjänster	75310000-2 75311000-9 75312000-6 75313000-3 75313100-4 75314000-0 75320000-5 75330000-8 75340000-1
Andra samhälleliga och personliga tjänster, inklusive fackföreningstjänster, tjänster utförda av politiska organisationer, tjänster tillhandahållna av ungdomsorganisationer och andra medlemsorganisationstjänster	98000000-3 98120000-0 98132000-7 98133110-8 98130000-3
Tjänster i samband med religionsutövande	98131000-0
Hotell- och restaurangtjänster	Från 55100000-1 till 55410000-7 Från 55521000-8 till 55521200-0 (55521000-8 Catering för privata hushåll, 55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser) 55520000-1 Catering 55522000-5 Catering för transportföretag, 55523000-2 Catering för övriga företag eller övriga institutioner 55524000-9 Skolbespisning 55510000-8 Matsalstjänster 55511000-5 Matsalstjänster och övrig kafeteriaverksamhet för särskild kundgrupp, 55512000-2 Drift av matsal 55523100-3 Servering av skolmåltider.
Juridiska tjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 28 och 29 §§ denna lag	Från 79100000-5 till 79140000-7 75231100-5
Övrig statsförvaltning och statliga tjänster	Från 75100000-7 till 75120000-3 75123000-4 Från 75125000-8 till 75131000-3

Beskrivning	CPV-kod
Samhällstjänster	Från 75200000-8 till 75231000-4
Fängelserelaterade tjänster, tjänster för allmän säkerhet och räddningstjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 32 § denna lag	Från 75231210-9 till 75231230-5 Från 75240000-0 till 75252000-7 794300000-7 98113100-9
Undersöknings- och säkerhetstjänster	Från 79700000-1 till 79721000-4 (Undersöknings- och säkerhetstjänster, Säkerhetstjänster, Larmövervakningstjänster, Vaktjänster, Övervakningstjänster, Eftersökning, Uppspårning av försvunna, Patrullering, Utfärdande av id-kort, Utredning och Detektivtjänster) 79722000-1 (Grafologi) 79723000-8 (Avfallsanalys)
Internationella tjänster	98900000-2 (Tjänster tillhandahållna av exterritoriala organisationer och organ) 98910000-5 (Särskilda tjänster för internationella organisationer och organ).
Posttjänster	64000000-6 (Post- och telekommunikations-tjänster) 64100000-7 (Post- och budtjänster) 64110000-0 (Postgång) 64111000-7 (Posttjänster för tidningar och tidskrifter) 64112000-4 (Posttjänster för brev) 64113000-1 (Posttjänster för paket) 64114000-8 (Postkassörstjänster) 64115000-5 (Förhyrning av postbox) 64116000-2 (Poste restantetjänster) 64122000-7 (Internpost)
Diverse tjänster	50116510-9 (Regummering av däck) 71550000-8 (Smedtjänster)

*Föreslagen lydelse***Förteckning över sociala tjänster och andra särskilda tjänster**

Beskrivning	CPV-kod
Hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster	75200000-8 75231200-6 75231240-8 79611000-0 79622000-0 (Tillhandahållande av hemtjänstpersonal) 79624000-4 (Förmedling av vårdpersonal) 79625000-1 (Förmedling av läkare) Från 85000000-9 till 85323000-9 98133100-5 98133000-4 98200000-5 98500000-8 (Privata hushåll med anställd personal) Från 98513000-2 till 98514000-9 (Arbetskrafttjänster för hushåll, Bemanningstjänster för enskilda, Tjänster utförda av kontorspersonal för enskilda, Tillfällig personal för hushåll och Hemtjänst)
Administration inom socialtjänsten, utbildningsadministration, hälsovårdsförvaltning och administration avseende kultur	85321000-5 85322000-2 75000000-6 (Offentlig förvaltning, försvar och socialförsäkringstjänster) 75121000-0 75122000-7 75124000-1 Från 79995000-5 till 79995200-7 Från 80000000-4 (Undervisning och utbildning) till 80660000-8 Från 92000000-1 till 92700000-8 79950000-8 (Tjänster för organisering av utställningar, mässor och kongresser) 79951000-5 (Organisering av seminarier) 79952000-2 (Evenemang) 79952100-3 (Anordnande av kulturevenemang) 79953000-9 (Festivalarrangemang) 79954000-6 (Festarrangemang) 79955000-3 (Anordnande av modevisningar) 79956000-0 (Anordnande av mässor och utställningar)

Beskrivning	CPV-kod
Obligatorisk socialförsäkring	75300000-9
Bidragstjänster	75310000-2 75311000-9 75312000-6 75313000-3 75313100-4 75314000-0 75320000-5 75330000-8 75340000-1
Andra samhälleliga och personliga tjänster, inklusive fackföreningstjänster, tjänster utförda av politiska organisationer, tjänster tillhandahållna av ungdomsorganisationer och andra medlemsorganisationstjänster	98000000-3 98120000-0 98132000-7 98133110-8 98130000-3
Tjänster i samband med religionsutövande	98131000-0
Hotell- och restaurangtjänster	Från 55100000-1 till 55410000-7 Från 55521000-8 till 55521200-0 (55521000-8 Catering för privata hushåll, 55521100-9 Hemkörning av mat, 55521200-0 Måltidsleveranser) 55520000-1 Catering 55522000-5 Catering för transportföretag 55523000-2 Catering för övriga företag eller övriga institutioner 55524000-9 Skolbespisning 55510000-8 Matsalstjänster 55511000-5 Matsalstjänster och övrig kafeteriaverksamhet för särskild kundgrupp 55512000-2 Drift av matsal 55523100-3 Servering av skolmåltider
Juridiska tjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 28 och 29 §§ denna lag	Från 79100000-5 till 79140000-7 75231100-5
Övrig statsförvaltning och statliga tjänster	Från 75100000-7 till 75120000-3 75123000-4 Från 75125000-8 till 75131000-3
Samhällstjänster	Från 75200000-8 till 75231000-4

Beskrivning	CPV-kod
Fängelserelaterade tjänster, tjänster för allmän säkerhet och räddningstjänster, i den mån de inte är undantagna enligt 3 kap. 32 § denna lag	Från 75231210-9 till 75231230-5 Från 75240000-0 till 75252000-7 79430000-7 98113100-9
Undersöknings- och säkerhetstjänster	Från 79700000-1 till 79721000-4 (Undersöknings- och säkerhetstjänster, Säkerhetstjänster, Larmövervakningstjänster, Vaktjänster, Övervakningstjänster, Eftersökning, Uppspårning av försvunna, Patrullering, Utfärdande av id-kort, Utredning och Detektivtjänster) 79722000-1 (Grafologi) 79723000-8 (Avfallsanalys)
Internationella tjänster	98900000-2 (Tjänster tillhandahållna av exterritoriala organisationer och organ) 98910000-5 (Särskilda tjänster för internationella organisationer och organ)
Posttjänster	64000000-6 (Post- och telekommunikations-tjänster) 64100000-7 (Post- och budtjänster) 64110000-0 (Postgång) 64111000-7 (Posttjänster för tidningar och tidskrifter) 64112000-4 (Posttjänster för brev) 64113000-1 (Posttjänster för paket) 64114000-8 (Postkassörstjänster) 64115000-5 (Förhyrning av postbox) 64116000-2 (Poste restantetjänster) 64122000-7 (Internpost)
Diverse tjänster	50116510-9 (Regummering av däck) 71550000-8 (Smedtjänster)

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet¹

dels att 15 kap. och 2 kap. 31–33 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 2 kap. 31 § ska utgå,
dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 1 §, 3 kap. 6 §, 16 kap. 1–3, 6, 13–15
och 17 §§ och 17 kap. 4 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas två nya kapitel, 15 och 15 a kap., och tre nya
paragrafer, 3 kap. 4 a § och 16 kap. 13 a och 13 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll och tillämpningsområde samt allmänna bestämmelser (1 kap.),
- definitioner (2 kap.),
- tröskelvärden (3 kap.),
- upphandlingsförfaranden (4 kap.),
- ramavtal (5 kap.),
- elektronisk auktion (6 kap.),
- tekniska specifikationer, informationssäkerhet och försörjnings-
trygghet m.m. (7 kap.),
- annonsering av upphandling (8 kap.),
- tidsfrister för att komma in med anbudsansökningar och anbud m.m.
(9 kap.),
- kommunikation, information och dokumentation (10 kap.),
- uteslutning av leverantörer (11 kap.),
- kontroll av leverantörers lämplighet och val av deltagare m.m.
(12 kap.),
- tilldelning av kontrakt (13 kap.),
- underentreprenad (14 kap.),
- *upphandling som inte omfattas av direktivet* (15 kap.),
- *annonspliktiga upphandlingar under tröskelvärdena och annons-
pliktiga upphandlingar av tjänster
enligt bilaga 3* (15 kap.),
- *direktupphandling* (15 a kap.),
- avtalsspärr, överprövning och skadestånd (16 kap.),
- upphandlingsskadeavgift (17 kap.), och

¹ Senaste lydelse av
15 kap. 3 § 2014:476
15 kap. 5 § 2019:669
15 kap. 6 § 2019:669
15 kap. 7 § 2019:669
15 kap. 7 a § 2019:669

15 kap. 20 § 2014:476
Rubriken närmaste före 15 kap. 6 §
2019:669
Rubriken närmaste före 15 kap. 7 §
2019:669.

- tillsyn (18 kap.).
- Till lagen hör följande bilagor:
 - Förteckning över byggtreprenadkontrakt (bilaga 1)
 - Förteckning över tjänstekontrakt (A-tjänster) (bilaga 2)
 - Förteckning över tjänstekontrakt (B-tjänster) (bilaga 3)
 - Definition av vissa tekniska specifikationer (bilaga 4)
 - Förteckning över byggtreprenadkontrakt (bilaga 1),
 - Förteckning över tjänstekontrakt (A-tjänster) (bilaga 2),
 - Förteckning över tjänstekontrakt (B-tjänster) (bilaga 3), *och*
 - Definition av vissa tekniska specifikationer (bilaga 4).

2 §

Denna lag gäller, med de undantag som anges i 7–10 §§, för upphandling på försvars- och säkerhetsområdet av

1. militär utrustning, inklusive alla tillhörande delar, komponenter och delar av komponenter,
2. utrustning av känslig karaktär, inklusive alla tillhörande delar, komponenter och delar av komponenter,
3. byggtreprenader, varor och tjänster som direkt hänför sig till den utrustning som avses i 1 och 2, under hela dess livslängd, eller
4. byggtreprenader och tjänster särskilt avsedda för militära syften eller byggtreprenader och tjänster av känslig karaktär.

Vad som avses med upphandling, militär utrustning och utrustning av känslig karaktär anges i 2 kap. 28, 18 respektive 29 §.

Endast 15 kap. tillämpas i fråga om upphandling som Endast 15 kap. *eller 15 a kap.* tillämpas i fråga om upphandling som

1. avser tjänster enligt bilaga 3 (B-tjänster), eller
2. avser andra kontrakt, vilkas värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen.

En upphandling som avser både A-tjänster och B-tjänster ska anses vara en upphandling av A-tjänster om värdet av A-tjänsterna överstiger värdet av B-tjänsterna. I annat fall ska upphandlingen i sin helhet anses vara en upphandling av B-tjänster.

Regeringen tillkännager i Svensk författningssamling CPV-referensnummer för byggtreprenadkontrakt samt A-tjänster och B-tjänster.

För upphandling som avses i 9 § får undantag göras från denna lag endast med stöd av bestämmelserna i den paragrafen.

2 kap.

1 §

Med anbudssökande avses den som ansöker om att få delta i ett *selektivt eller förhandlat förfarande, i en konkurrenspräglad dialog eller i ett urvalsförfarande enligt 15 kap.*

Med anbudssökande avses den som ansöker om att få delta i ett *förfarande som genomförs i fler än ett steg.*

3 kap.*4 a §*

En upphandling får inte delas upp i avsikt att kringgå bestämmelserna i 15 kap.

6 §

Om en planerad byggtreprenad eller anskaffning av tjänster respektive anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt upphandlas samtidigt i form av delkontrakt, ska det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpningen av 1 §. Om tröskelvärdet då överskrids, ska varje enskild upphandling av delkontrakt göras enligt bestämmelserna om upphandling över tröskelvärdena i denna lag.

Första stycket andra meningen behöver inte tillämpas för ett delkontrakt vars värde understiger 80 000 euro när det gäller tjänster eller varor och 1 000 000 euro när det gäller byggtreprenader.

Andra stycket gäller bara om det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

Vid upphandling av sådana delkontrakt som undantas med stöd av denna paragraf ska 15 kap. tillämpas.

Vid upphandling av sådana delkontrakt som undantas med stöd av denna paragraf ska 15 kap. eller 15 a kap. tillämpas.

15 kap. Annonsspliktiga upphandlingar under tröskelvärdena och annonspliktiga upphandlingar av tjänster enligt bilaga 3

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller för

1. upphandling vars värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 3 kap. 1 §, och

2. upphandling av en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 3.

Vid upphandling enligt detta kapitel gäller även bestämmelserna i 1–3 kap. och 16–18 kap.

Om direktupphandling får användas enligt 15 a kap. gäller endast bestämmelserna i det kapitlet.

Principer för upphandling

2 § En upphandlande myndighet eller enhet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Anbud i grupp

3 § En grupp av leverantörer får delta i en upphandling. En upphandlande myndighet eller enhet får inte ställa upp villkor om att en sådan grupp ska ha en viss juridisk form för att få lämna en anbudsansökan eller ett

anbud. Myndigheten eller enheten får dock begära att gruppen ska ha en viss juridisk form när den har blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett tillfredsställande sätt.

Tillgång till andra företags kapacitet

4 § En leverantör får när det gäller ett visst kontrakt vid behov åberopa ett annat företags kapacitet. Leverantören ska i sådant fall visa att den kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

Annonsering

Anbudsinfordran genom annons

5 § En upphandlande myndighet eller enhet ska genom en anbudsinfordran informera om sin avsikt att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. En anbudsinfordran ska göras genom en annons om upphandling eller en förhandsannons.

Efterannonsering av upphandlingsresultatet

6 § En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en efterannons informera om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingicks.

Myndigheten eller enheten behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal.

Annonsering i registrerade annonsdatabaser

7 § Annonser enligt detta kapitel ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Upphandlingsdokumenten

Innehållet i upphandlingsdokumenten

8 § Upphandlingsdokumenten ska innehålla uppgifter om

1. hur förfarandet ska genomföras,
2. vilka krav som en anbudssökande eller anbudsgivare ska uppfylla för att få delta i upphandlingen,
3. vilka minimikrav som ett anbud ska uppfylla,
4. vilka tilldelningskriterier som ska användas och deras viktning eller prioritetsordning, och
5. vilka kommersiella villkor och andra särskilda villkor som ska gälla vid fullgörande av kontraktet.

Upphandlingsdokumenten ska även innehålla de uppgifter i övrigt som är relevanta.

Med upphandlingsdokument avses varje dokument som en upphandlande myndighet eller enhet använder för att beskriva eller fastställa innehållet i upphandlingen.

Tillgång till upphandlingsdokumenten

9 § En upphandlande myndighet eller enhet ska ge fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång till upphandlingsdokumenten från den dag då annonsen publicerades eller, om dokumenten tillkommer i ett senare skede i upphandlingsprocessen, så snart som möjligt.

Tid för att komma in med anbud

10 § Anbudssökande och anbudsgivare ska ges skälig tid att komma in med anbudsansökningar eller anbud.

Kommunikation vid en upphandling

11 § Förfarandet vid en upphandling är skriftligt. Muntlig kommunikation får användas som ett komplement om den upphandlande myndigheten eller enheten bedömer att det är lämpligt. Om muntlig kommunikation används ska myndigheten eller enheten dokumentera alla muntligt lämnade uppgifter som är av betydelse för upphandlingen.

Kompletterande information om upphandlingsdokumenten

12 § En upphandlande myndighet eller enhet ska på begäran av en leverantör lämna kompletterande upplysningar om upphandlingsdokumenten senast sex dagar före angiven sista dag för anbud, förutsatt att upplysningarna har begärts i god tid.

Samma tidsfrist gäller om myndigheten eller enheten på eget initiativ vill lämna kompletterande upplysningar om innehållet i upphandlingsdokumenten.

Upplysningarna enligt första och andra styckena ska lämnas skriftligen på ett sådant sätt att alla leverantörer som deltar eller önskar delta i upphandlingen kan få del av dem.

Förlängning av tiden för att komma in med anbud

13 § Tiden för att komma in med anbud ska förlängas så att alla leverantörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud, om

1. kompletterande upplysningar inte lämnas inom den tidsfrist som anges i 12 §, eller

2. väsentliga ändringar görs i upphandlingsdokumenten.

Dialog i en upphandling

14 § En upphandlande myndighet eller enhet får ha en dialog med en eller flera leverantörer i en pågående upphandling. Med dialog avses ett informationsutbyte mellan en upphandlande myndighet eller enhet och en leverantör.

En dialog får omfatta rättelser av fel samt förtydliganden och kompletteringar av anbudet eller andra handlingar som leverantören har lämnat in. Om myndigheten eller enheten tillåter en leverantör att rätta, förtydliga eller komplettera ska övriga leverantörer ges motsvarande möjlighet.

Förhandling i en upphandling

15 § En upphandlande myndighet eller enhet får förhandla med en leverantör om

1. alla aspekter av upphandlingsdokumenten, förutom minimikrav och tilldelningskriterier, och
2. alla aspekter av anbudet eller andra handlingar som har lämnats in av leverantören.

Uteslutning av leverantörer

16 § En leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling i enlighet med det som föreskrivs i 11 kap. 1–3 §§. En leverantör får också uteslutas om den på andra grunder som anges i upphandlingsdokumenten är olämplig att delta i upphandlingen.

En upphandlande myndighet eller enhet ska, innan den beslutar att utesluta en leverantör, ge leverantören tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över de omständigheter som enligt myndigheten eller enheten utgör skäl för uteslutning.

Onormalt låga anbud

17 § En upphandlande myndighet eller enhet får förkasta ett anbud om den finner att anbudet är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten eller enheten begärt en förklaring och inte fått tillfredsställande svar.

Information om beslut

Skriftlig underrättelse om beslut

18 § En upphandlande myndighet eller enhet ska snarast möjligt underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet och en uppgift om den period under vilken avtal enligt 16 kap. 1 § inte får ingås (avtalsspärr).

Om myndigheten eller enheten använder sig av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, ska anbudsgivarna skriftligen underrättas om ett beslut om tilldelning av kontrakt när beslutet har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens. Underrättelsen ska innehålla skälen för beslutet. Om myndigheten eller enheten väljer att iaktta en avtalsspärr enligt 16 kap. 1 §, ska underrättelsen innehålla uppgift om det och om avtalsspärrens längd.

En underrättelse enligt första eller andra stycket innebär inte att ett anbud förfaller.

Upplysningar om skälen för beslut på begäran av leverantör

19 § En upphandlande myndighet eller enhet ska till den anbudssökande eller anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om skälen för att dennes ansökan har avslagits eller anbud har förkastats. Myndigheten eller enheten ska vidare på begäran av en anbudsgivare som har lämnat ett

godtagbart anbud lämna upplysningar om de relativa fördelarna med det valda anbudet.

Upplysningarna ska lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att en skriftlig begäran kom in till myndigheten eller enheten.

Underrättelse om att upphandlingen avbryts eller görs om

20 § En upphandlande myndighet eller enhet ska snarast möjligt underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om myndigheten eller enheten beslutar att avbryta upphandlingen efter anbudsinfördran samt vid beslut att göra om upphandlingen. Underrättelsen ska vara skriftlig och innehålla skälen för beslutet.

Dokumentation

Dokumentation av genomförandet av en upphandling

21 § En upphandlande myndighet eller enhet ska dokumentera genomförandet av en upphandling. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att myndigheten eller enheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Bevarande av handlingar

22 § I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. För en upphandlande myndighet eller enhet som inte omfattas av arkivlagen gäller andra och tredje styckena.

När en upphandling har avslutats eller ett ramavtal har ingåtts ska en upphandlande myndighet eller enhet på ett betryggande sätt förvara anbudsansökningar och anbud med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, sådana dokument som avses i 21 § och liknande handlingar. Handlingarna ska bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

En upphandlande myndighet eller enhet ska även bevara det kontrakt eller det ramavtal som har ingåtts efter en upphandling. Kontraktet eller ramavtalet ska bevaras åtminstone under sin löptid.

Särskilda bestämmelser för upphandling av tjänster enligt bilaga 3

Tekniska specifikationer

23 § Om en upphandling avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 3 (B-tjänst) ska 7 kap. 1–3, 5, 6 och 8 §§ om tekniska specifikationer tillämpas, när värdet av kontraktet uppgår till minst det tröskelvärde som avses i 3 kap. 1 §.

Meddelande till kommissionen om resultatet av en upphandling av B-tjänster

24 § Om en upphandling avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 3 (B-tjänst), och värdet av kontraktet uppgår till minst det tröskelvärde som avses i 3 kap. 1 §, ska den upphandlande myndigheten eller enheten senast inom 48 dagar efter det att kontraktet tilldelades meddela detta till Europeiska kommissionen.

Bemyndigande

25 § Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

15 a kap. Direktupphandling

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller vid direktupphandling. Med direktupphandling avses ett förfarande för tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal utan krav på att den upphandlande myndigheten eller enheten först ska informera om sin avsikt att upphandla genom en annons om anbudsinfördran.

Vid direktupphandling gäller även 1–3 kap. och 16–18 kap.

Direktupphandling till låga värden

2 § Direktupphandling får användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga 1 200 000 kronor.

Direktupphandling i särskilda situationer

3 § Direktupphandling får användas om

1. förhållandena motsvarar de förhållanden som enligt 4 kap. 4–10 §§ gör det tillåtet att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering, eller

2. det finns synnerliga skäl.

Direktupphandling enligt första stycket får endast användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 3 kap. 1 § eller om upphandlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 3.

Direktupphandling i samband med överprövning

4 § Direktupphandling får användas vid en anskaffning som är nödvändig för att tillgodose ett angeläget behov som har uppstått till följd av att en allmän förvaltningsdomstol

1. handlägger eller har avgjort ett mål om överprövning av en upphandling och avtal inte får ingås,

2. har beslutat att upphandlingen ska göras om eller rättas, eller

3. handlägger ett mål om överprövning av ett avtals giltighet och avtalet inte får fullgöras.

5 § Ett kontrakt som tilldelas genom direktupphandling enligt 4 § får inte ha längre löptid eller vara mer omfattande än vad som krävs med hänsyn till upphandlingens syfte.

Direktupphandling enligt 4 § får endast användas om upphandlingens värde beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 3 kap. 1 § eller om upphandlingen avser ett sådant delkontrakt som enligt 3 kap. 6 § får tilldelas enligt 15 kap.

Principer för direktupphandling

6 § Vid direktupphandling ska den upphandlande myndigheten eller enheten behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Upphandlingen ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Annons om avsikt att direktupphandla

7 § En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal genom direktupphandling får informera om sin avsikt genom att publicera en annons om upphandlingen i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

I 16 kap. 3 § finns en bestämmelse om avtalsspärr vid annonsering enligt första stycket.

Skriftlig underrättelse om beslut

8 § En upphandlande myndighet eller enhet som har begärt in anbud från fler än en leverantör ska snarast möjligt underrätta de leverantörer som har lämnat anbud i upphandlingen om sitt beslut att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. Underrättelsen ska vara skriftlig.

Underrättelsen utlöser inte någon avtalsspärr enligt 16 kap. 1 §.

Dokumentation

Dokumentation av en direktupphandling

9 § En upphandlande myndighet eller enhet ska dokumentera genomförandet av en direktupphandling om upphandlingens värde uppgår till minst 100 000 kronor. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att myndigheten eller enheten ska kunna motivera sina beslut under upphandlingens samtliga skeden.

Bevarande av handlingar

10 § I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs arkiv. För en upphandlande myndighet eller enhet som inte omfattas av arkivlagen gäller andra och tredje styckena.

När en upphandling har avslutats eller ett ramavtal har ingåtts ska en upphandlande myndighet eller enhet på ett betryggande sätt förvara anbudsansökningar och anbud med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, sådana dokument som avses i 9 § och liknande handlingar. Handlingarna ska bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

En upphandlande myndighet eller enhet ska även bevara det kontrakt eller det ramavtal som har ingåtts genom en direktupphandling. Kontraktet eller ramavtalet ska bevaras åtminstone under sin löptid.

Efterannonsering

Efterannonsering av upphandlingsresultatet

11 § En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal ska genom en annons informera om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingicks (efterannons).

Myndigheten eller enheten behöver inte efterannonsera vid tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal eller om upphandlingens värde understiger 1 200 000 kronor.

Annonsering i registrerade annonsdatabaser

12 § En efterannons enligt 11 § ska publiceras i en annonsdatabas som är registrerad enligt lagen (2019:668) om upphandlingsstatistik.

Riktlinjer för direktupphandling

13 § En upphandlande myndighet eller enhet ska besluta om riktlinjer för direktupphandling.

Bemyndigande

14 § Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser enligt detta kapitel.

16 kap.

1 §

Om en upphandlande myndighet eller enhet är skyldig att skicka en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 10 kap. 9 § första stycket eller 15 kap. 21 § och underrättelsen har skickats med ett elektroniskt medel, får den upphandlande myndigheten eller enheten inte ingå avtal (avtalsspärr) förrän tio dagar har gått från det att underrättelsen skickades.

Om en upphandlande myndighet eller enhet är skyldig att skicka en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 10 kap. 9 § första stycket eller 15 kap. 18 § första stycket och underrättelsen har skickats med ett elektroniskt medel, får den upphandlande myndigheten eller enheten inte ingå avtal (avtalsspärr) förrän tio dagar har gått från det att underrättelsen skickades.

Om underrättelsen har skickats på annat sätt än med ett elektroniskt medel till en eller flera anbudssökande eller anbudsgivare, får avtal inte ingås förrän 15 dagar har gått från utskickandet.

Om en upphandlande myndighet eller enhet i underrättelsen har angett en längre avtalsspärr än den föreskrivna minimifristen, får avtal inte ingås förrän efter utgången av den angivna perioden.

2 §

Avtalsspärr gäller inte

1. vid tilldelning av kontrakt för vilka undantag beslutats med stöd av 1 kap. 9 §,

2. vid tilldelning av kontrakt efter upphandling utan föregående

2. vid tilldelning av kontrakt efter upphandling utan föregående

annonsering med stöd av 4 kap. 4–10 §§,

3. vid tilldelning av kontrakt på grund av ramavtal enligt 5 kap. 7 §, *eller*

4. vid direktupphandling enligt 15 kap. 3 § *andra stycket*.

annonsering med stöd av 4 kap. 4–10 §§, *eller*

3. vid tilldelning av kontrakt på grund av ramavtal enligt 5 kap. 7 §.

3 §

Vid *förhandsinsyn* enligt 8 kap. 4 § eller 15 kap. 7 § får den upphandlande myndigheten eller enheten inte ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att annonsen om *förhandsinsyn* publicerats.

Vid *annonsering* enligt 8 kap. 4 § eller 15 a kap. 7 § får den upphandlande myndigheten eller enheten inte ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att annonsen publicerats.

6 §

Om den upphandlande myndigheten eller enheten har brutit mot *de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § eller någon annan bestämmelse* i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Överprövning av en upphandling får inte ske efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten eller enheten och en leverantör.

Om den upphandlande myndigheten eller enheten har brutit mot någon bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

En upphandling får inte överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten eller enheten och en leverantör.

13 §

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet eller enhet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 8 kap. 1 eller 2 § *eller* 15 kap. 5 §, *eller*

1. utan föregående annonsering enligt 8 kap. 1 eller 2 § *när det inte har varit tillåtet att använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 4 kap. 4–10 §§, eller*

2. enligt ett förfarande i 5 kap. 7 § utan att de villkor har följts som framgår av den paragrafen eller av det ramavtal som ligger till grund för det nya anbudsförfarandet och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Ett avtal ska också förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om avtals-spärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimis-

tiskt beslut enligt 9 § eller tiodagarsfristen i 10 § eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 10 kap. 9 § första stycket eller 15 kap. 21 §. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

13 a §

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet eller enhet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 15 kap. 5 § när direktupphandling enligt 15 a kap. inte har fått användas, eller

2. efter att myndigheten eller enheten har tilldelat kontrakt enligt 15 kap. med användning av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, om

a) kontraktstilldelningen har föregåtts av en förnyad konkurrensutsättning eller annan anbudsgivning i konkurrens, och

b) föreskrivna villkor för metoden inte har följts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

13 b §

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet eller enhet och en leverantör är ogiltigt, om det har slutits

1. i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tiodagarsfristen i 10 §, eller

2. före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 10 kap. 9 §

första stycket eller 15 kap. 18 § första stycket.

För ogiltighet i dessa fall krävs dessutom att någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och att detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

14 §

Om det *finns* tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13 § är uppfyllda.

Om det *motiveras* av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 13, 13 a eller 13 b § är uppfyllda.

15 §

Bestämmelserna om ogiltighet i 13 § ska inte tillämpas

1. på avtal som har slutits av en upphandlande myndighet eller enhet med stöd av ramavtal enligt 5 kap. 7 §, om den upphandlande myndigheten eller enheten skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 10 kap. 9 § första stycket, *samt* iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §, *eller*

2. om en upphandlande myndighet eller enhet genom *förhandsinsyn* enligt 8 kap. 4 § eller 15 kap. 7 § har meddelat sin avsikt att upphandla och har iakttagit avtalsspärren *vid förhandsinsyn* enligt 3 §.

Bestämmelserna om ogiltighet i 13 *och* 13 a §§ ska inte tillämpas

1. på avtal som har slutits av en upphandlande myndighet eller enhet med stöd av ramavtal enligt 5 kap. 7 §, om den upphandlande myndigheten eller enheten *har*

a) skickat en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 10 kap. 9 § första stycket, *och*

b) iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §,

2. på avtal som har slutits av en upphandlande myndighet eller enhet enligt 15 kap. *efter användning av ett ramavtal eller någon annan metod för upphandling som innebär löpande tilldelning av kontrakt, om myndigheten eller enheten har*

a) skickat ut en underrättelse om tilldelningsbeslutet enligt 15 kap. 18 § *andra stycket, och*

b) iakttagit en avtalsspärr enligt 1 §, *eller*

3. om en upphandlande myndighet eller enhet genom *annons* enligt 8 kap. 4 § eller 15 a kap. 7 § har meddelat sin avsikt att upphandla och har iakttagit avtalsspärren enligt 3 §.

17 §

En ansökan om överprövning av ett avtals giltighet ska, om inte annat följer av andra stycket, ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet slöts.

Ansökan ska dock ha kommit in till förvaltningsrätten innan 30 dagar har gått från det att

1. Europeiska kommissionen har publicerat en annons enligt 8 kap. 3 § eller ett meddelande enligt 15 kap. 23 §, eller

1. Europeiska kommissionen har publicerat en annons enligt 8 kap. 3 § eller ett meddelande enligt 15 kap. 24 §, eller

2. den upphandlande myndigheten eller enheten skriftligen har underättat anbudssökandena och anbudsgivarna om att avtalet har slutits samt har lämnat en sammanfattning av sådana upplysningar som avses i 10 kap. 10 §.

17 kap.

4 §

Upphandlingsskadeavgiften ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av kontraktsvärdet.

Upphandlingsskadeavgiften ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 10 000 000 kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av kontraktsvärdet, *beräknat enligt 3 kap. 2 och 3 §§.*

Beräkningen av kontraktsvärdet ska ske enligt 3 kap. 2 och 3 §§ eller 15 kap. 4 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 5 § lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

5 §¹

En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela en koncession enligt detta kapitel, ska informera om sin avsikt genom en förhandsannons. Detta gäller dock inte vid direktupphandling enligt 6 §.

Vid upphandling av koncessioner som avser tjänster av sådant slag som anges i bilaga 3 tillämpas bestämmelserna om annonsering i 8 kap. 2 §, om värdet av koncessionen uppgår till minst det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.

En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat en koncession ska efterannonsera om upphandlingsresultatet i enlighet med 8 kap. 6 §.

En upphandlande myndighet eller enhet som har tilldelat en koncession ska efterannonsera om upphandlingsresultatet i enlighet med 8 kap. 6 §. *Myndigheten eller enheten behöver dock inte efterannonsera om upphandlingens värde understiger fem procent av det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 §.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2019:672.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Härigenom föreskrivs att 39 § lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §¹

Har förhandling enligt 38 § ägt rum och förklarar den centrala arbetstagarorganisationen eller, om en sådan inte finns, den arbetstagarorganisation som har slutit kollektivavtalet, att den av arbetsgivaren tilltänkta åtgärden kan antas medföra att lag eller kollektivavtal för arbetet åsidosätts eller att åtgärden på annat sätt strider mot vad som är allmänt godtaget inom parternas avtalsområde, får åtgärden inte beslutas eller verkställas av arbetsgivaren.

Vid upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet eller lagen (2008:962) om valfrihetssystem får en förklaring enligt första stycket göras endast om den grundar sig på omständigheter som anges i

– 13 kap. 2 § *andra stycket* och 3 § samt 19 kap. 18 § lagen om offentlig upphandling,

– 13 kap. 2 § *andra stycket* samt 3 och 4 §§ och 19 kap. 18 § lagen om upphandling inom försörjningssektorerna,

– 11 kap. 2 § *andra stycket* samt 3 och 4 §§ lagen om upphandling av koncessioner,

– 11 kap. 2 § och 15 kap. 13 § lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, eller

– 7 kap. 1 § lagen om valfrihetssystem.

– 13 kap. 1, 2 och 3 §§ samt 19 kap. 17 § lagen om offentlig upphandling,

– 13 kap. 1 och 2–4 §§ samt 19 kap. 17 § lagen om upphandling inom försörjningssektorerna,

– 11 kap. 1 och 2–4 §§ lagen om upphandling av koncessioner,

– 11 kap. 1–3 §§ samt 15 kap. 16 § lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, eller

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2016:1149.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 4 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

4 §¹

En nämnd i en kommun, i en region eller i ett kommunalförbund får efter överenskommelse med en inköpscentral uppdra åt anställda i inköpscentralen att i en upphandling besluta på nämndens vägnar. Detta gäller när nämnden anskaffar varor, tjänster eller byggentreprenader genom en inköpscentral enligt 7 kap. 12 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling eller 7 kap. 7 § lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna.

En nämnd i en kommun, i en region eller i ett kommunalförbund får efter överenskommelse med en inköpscentral uppdra åt anställda i inköpscentralen att i en upphandling besluta på nämndens vägnar. Detta gäller när nämnden anskaffar varor, tjänster eller byggentreprenader genom en inköpscentral enligt 7 kap. 12 § *eller 19 kap.* lagen (2016:1145) om offentlig upphandling eller 7 kap. 7 § *eller 19 kap.* lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna.

Uppdrag enligt första stycket får inte lämnas i de fall som avses i 6 kap. 38 § kommunallagen (2017:725).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2019:935.